
STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MILAȘ

2021-2027

ROMÂNIA

Județul: BISTRITA-NĂSĂUD
Primăria comunei MILAȘ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

2021-2027

Comuna **MILAȘ**
Județul **BISTRIȚA - NĂSĂUD**
Telefon: 0263.354.397
Fax:0263.354.397
primariacomunei.milas@yahoo.com

CUPRINS

I. INTRODUCERE.....	4
II. PREZENTAREA COMUNEI MILAȘ	29
III. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE.....	32
IV. ANALIZA SWOT	53
V. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ	66
VI. PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ	73
VII. VIZIUNEA COMUNITARĂ	92
VIII. PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021-2027	103

I. NOȚIUNI STRATEGICE GENERALE.

INTRODUCERE

Contextul European

Agenda Teritorială a Uniunii Europene 2020 - Spre o Europă inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, compusă din regiuni diverse (2011)

Provocările dezvoltării teritoriale sunt:

- ✓ expunerea sporită la globalizare;
- ✓ transformările structurale după criza economică globală;
- ✓ provocările integrării europene și interdependența crescândă a regiunilor;
- ✓ provocări demografice și sociale diverse din punct de vedere teritorial, segregarea grupurilor vulnerabile;
- ✓ schimbările climatice și riscurile legate de mediu: efecte diverse din punct de vedere geografic;
- ✓ provocările energetice se situează în prim-plan și amenință competitivitatea regională;
- ✓ pierderea biodiversității; patrimoniul natural, peisagistic și cultural vulnerabil.

Prioritățile teritoriale pentru dezvoltarea Uniunii Europene sunt:

- Promovarea dezvoltării teritoriale policentrice și echilibrate;
- Încurajarea dezvoltării integrate în orașe, regiuni rurale și specifice;
- Integrarea teritorială în regiunile funcționale transfrontaliere și transnaționale;
- Asigurarea competitivității globale a regiunilor pe baza economiilor locale puternice;
- Îmbunătățirea conexiunilor teritoriale pentru indivizi, comunități și întreprinderi;
- Gestionarea și conectarea valorilor ecologice, peisagistice și culturale ale regiunilor;

Șase priorități ale comisiei pentru 2019-2024.

Pactul ecologic european

Să fim primul continent neutru din punctul de vedere climatic.

O Europă pregătită pentru era digitală

Datorită strategiei digitale a UE, cetățenii vor putea folosi la maximum o nouă generație de tehnologii.

O economie în serviciul cetățenilor

UE trebuie să creeze un mediu de investiții mai atractiv și să susțină o creștere care să creeze locuri de muncă de calitate, în special pentru tineri și pentru întreprinderile mici.

O Europă mai puternică pe scena internațională

UE își va consolida vocea în lume prin promovarea multilateralismului și a unei ordini mondiale bazate pe norme.

Promovarea modului nostru de viață european

Pentru a apăra dreptatea și valorile fundamentale ale UE, Europa trebuie să protejeze statul de drept.

Un nou elan pentru democrația europeană

Trebuie să le oferim europenilor un cuvânt mai greu de spus și să ne protejăm democrația de interferențe externe precum dezinformarea și mesaje de ură din mediul online.

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE și una dintre cele mai tangibile expresii ale solidarității.

Dezvoltarea regională și coeziunea după 2020: noul cadru:

Cinci priorități investiționale mijlocite optim de UE

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

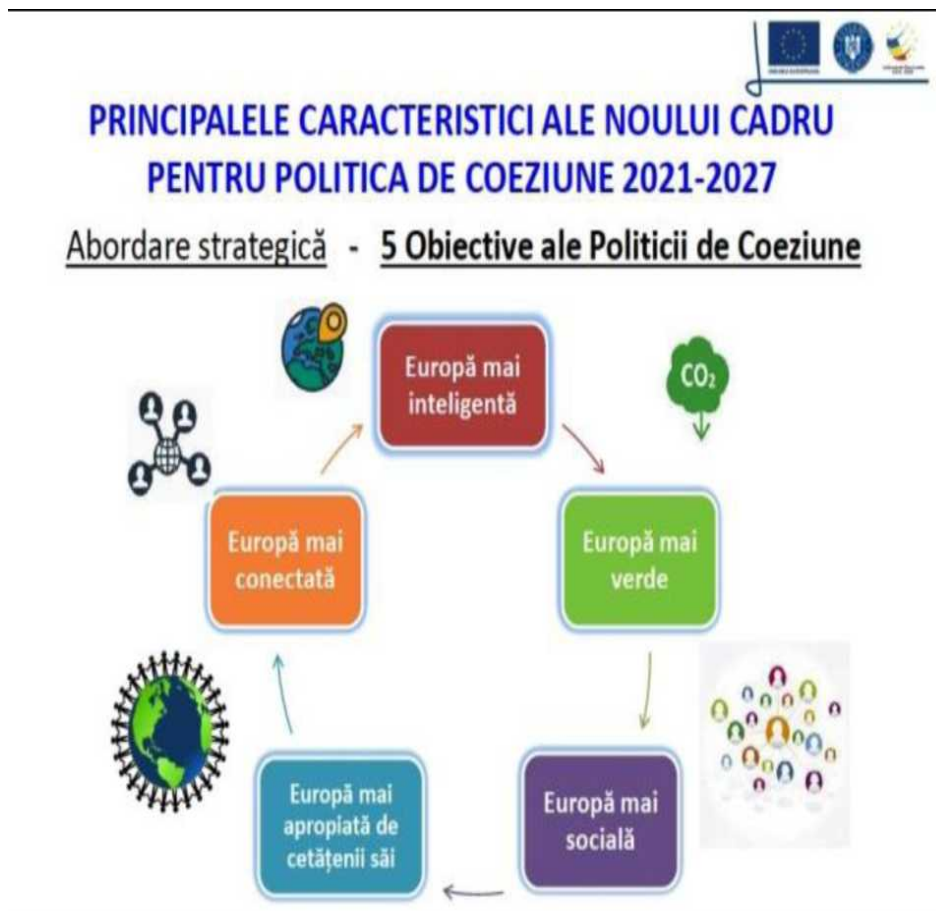
o **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

o **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

o **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale

o **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

o **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

1.1. Contextul național.

Documentele strategice aferente perioadei de programare financiară 2021-2020 acordă un rol important abordării integrate la nivel teritorial și sectorial, planificării strategice și dimensiunii teritoriale în programarea și implementarea programelor operaționale finanțate din fonduri structurale și de coeziune, ceea ce reprezintă o premisă pentru consolidarea demersului de planificare strategică teritorială la nivel național, în scopul accesării acestor finanțări indispensabile dezvoltării României.

Urmare a aprobării de către Guvernul României în anul 2005 a unui Memorandum privind liniile directoare de dezvoltare teritorială în anul 2008 a fost elaborat Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030.

Acest document a fost supus consultării publice si având în vedere prevederile legii nr.350/2001 a stat la baza elaborării Strategiei de dezvoltare teritorială a României.

Având în vedere cele menționate, Ministerul Fondurilor Europene a realizat o propunere de alocare financiară pe obiectivele de politică si pe viitoarele programe operaționale cu un transfer de 20% din FSE catre FEDR (1.677 mld euro transferați din FSE către FEDR, rezultă un total FEDR de 19 miliarde euro si FSE de 6.708 miliarde euro), astfel:

Având în vedere rolul de instituție publică centrală responsabilă pentru coordonarea asistenței financiare nerambursabile acordate României de Uniunea Europeană pentru perioada de programare financiară 2021-2027, Ministerul Fondurilor Europene a coordonat, începând cu anul 2018, în paralel trei procese majore, respectiv cel de negociere a regulamentelor ce vor guverna politica de coeziune la nivel european în urmatoarea perioada de programare financiară, cel de pregătire a documentelor de programare pentru perioada 2021-2027 si îndeplinirea condițiilor favorizante incidente.

- ✓ 8 Programe Operaționale Regionale - aprox. 9 mld euro (FEDR, aprox. 52% din alocarea totală FEDR) cu o distribuție la nivel regional conform formulei de alocare aferente POR 2014-2020;
- ✓ Program Operațional Sănătate - aprox. 2,8 mld euro (multifond FEDR - 1.982 mld euro si FSE+ 900 mil euro);
- ✓ Program Operațional Incluziune si Demnitate Socială - aprox. 2,9 mld euro (multifond FEDR - 574 mil euro si FSE+ 2.369 mld euro);
- ✓ Program Operațional Educatie și Ocupare - aprox. 3,297 mld euro FSE+;
- ✓ Program Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare- aprox. 1,615 mld euro FEDR;
- ✓ Program Operațional Dezvoltare Durabilă - aprox. 3,9 mld euro (multifond FEDR - 3.085 mld euro si FC - 837 mil euro);
- ✓ Program Operațional Transport - aprox. 4,898 mld euro (multifond FEDR - 2.328 mld euro si FC - 2.570 mld euro);
- ✓ Program Operațional pentru Tranziție Justa - aprox. 1,766 mld euro;
- ✓ Program Operațional Asistență Tehnică - aprox 0,682 mld euro (multifond FEDR 280,462 mil Euro si FSE+ 140,820 mil euro).

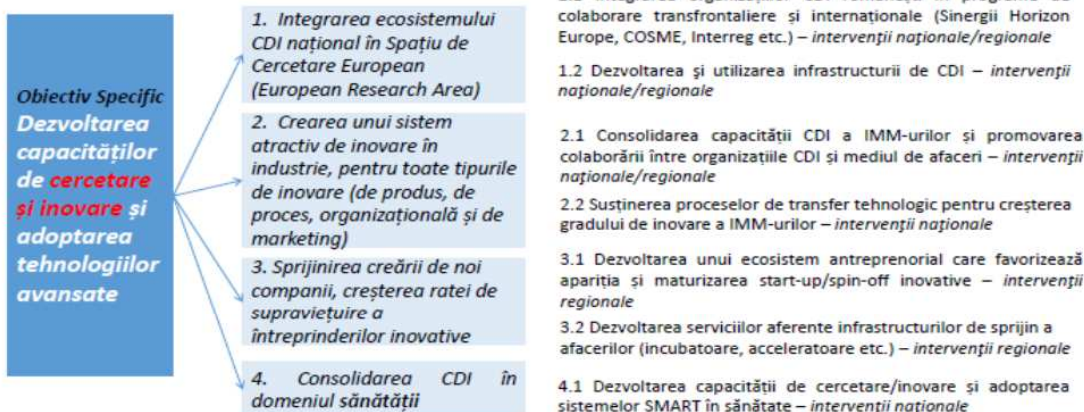
Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020.

OP 1 O Europă mai inteligentă.

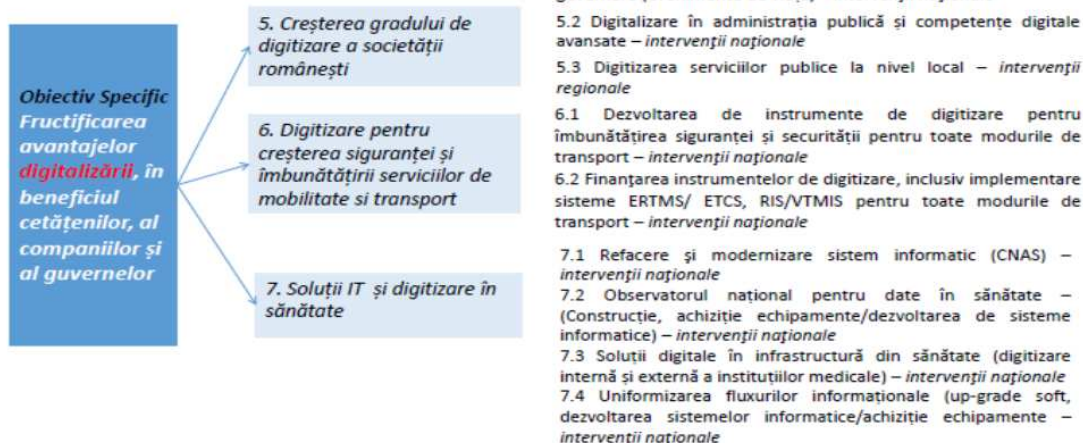
Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post-2020

OP 1 O Europă mai inteligentă

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

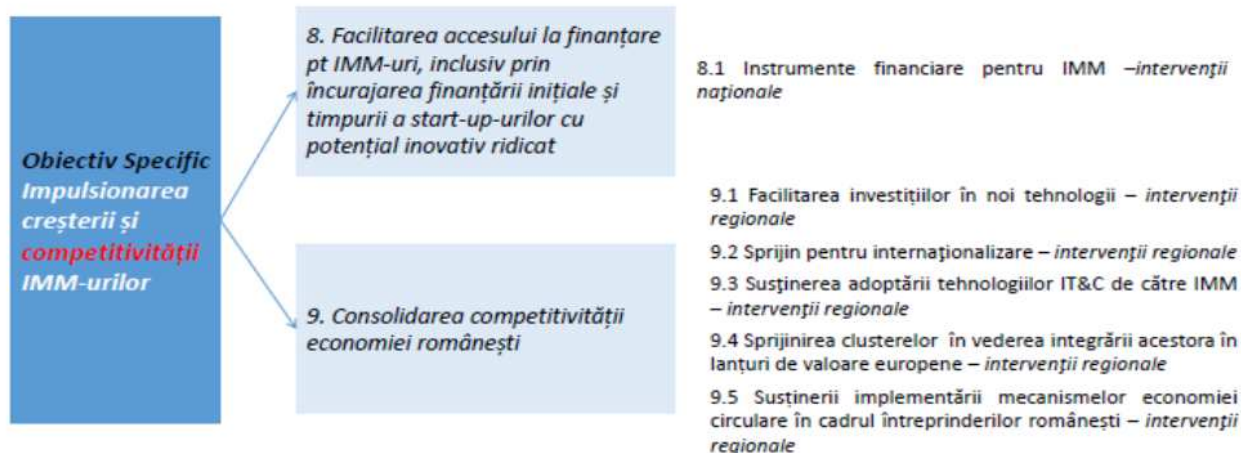

OP 1. DIGITALIZARE

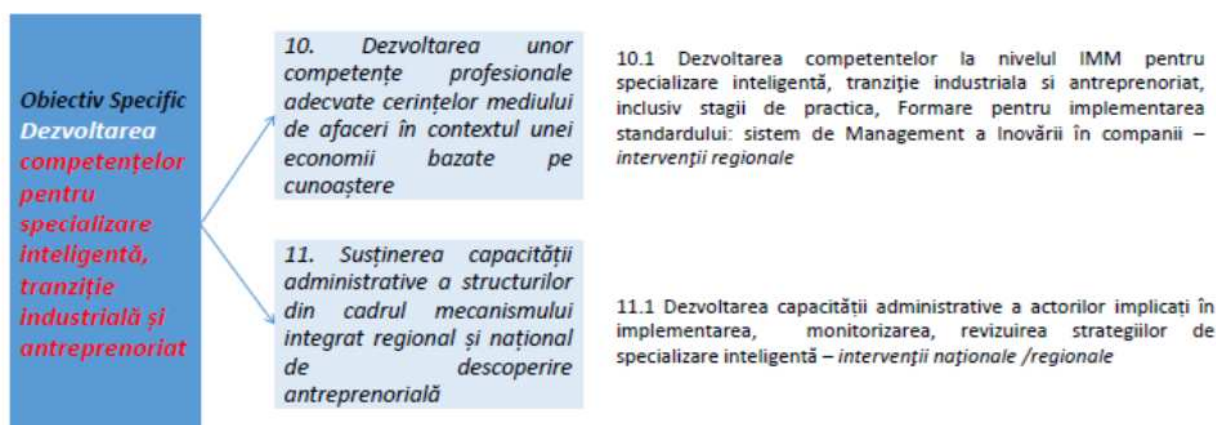

OP 1. COMPETITIVITATE

OP 1. Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

OP 2 O Europă mai verde

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii eficienței energetice

Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și îmbunătăți performanța energetică

Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive

Măsuri de sprijin pentru ESCOs

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate, alături de promovarea energiei din surse regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată

Consolidarea capacității AM, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților

OP 2 - Energie

Obiectiv Specific
Promovarea energiei din
surse regenerabile

Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor

Măsuri de creștere a adecvantei rețelei naționale de energie electrică pentru a crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de natură variabilă

Obiectiv Specific
Dezvoltarea de sisteme
inteligente de energie, rețele
și stocare în afara TEN-E

Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie

Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA(Trebuie decisă mutarea în OP1)

Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific
Promovarea adaptării la
schimbările climatice, a
prevenirii riscurilor și a
rezilienței în urma dezastrelor

Managementul inundațiilor

Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.

Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere.

Obiectiv Specific
Promovarea gestionării
sustenabile a apei

Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operatorilor regionali.

Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare

Continuarea investițiilor în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratate a apei potabile.

OP2. Economia circulară

Obiectiv specific
Promovarea tranziției către o
economie circulară

Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri.

Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri.

Investiții în consolidarea capacității părților interesate fie publice sau private, pentru a susține tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/ măsuri privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectarea separată și reciclarea.

OP 2. Biodiversitate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea planurilor de management, măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și realizarea de studii științifice

Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi

Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate

OP 2. Aer

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerul ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2008/50/CE.

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului :

- *măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante ;*
- *finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de atenuare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/ sau altor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/ gospodăriilor, utilizând gaz natural.*

OP 2. Mobilitate urbana

Obiectiv specific
Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ și în municipii și zona lor funcțională prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă

OP 2. Situri contaminate

Obiectiv specific
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Măsurile de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor

Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

OP 3 O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală

Dezvoltarea rețelor TEN-T centrală și globală de transport rutier

Dezvoltarea rețelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată

Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și măsuri de reformă

Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea

Investiții în infrastructură și suprastructură portuară situate pe rețeaua TEN-T centrală și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transfrontaliere

Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente

Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T centrală și globală și crearea de noi conexiuni de transport suplimentare peste Dunăre, inclusiv măsuri de îmbunătățire a impilor de trecere, includerea de noi servicii și proceduri operaționale.

Asistență tehnică acordată principalilor beneficiari din domeniul transportului, cu precădere Compania Națională de Căi Ferate și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere, alte autorități de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul Specific
Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Dezvoltarea rețelor rutiere naționale de acces la TEN-T centrală și globală de transport

Dezvoltarea rețelor feroviare de acces la TEN-T centrală și globală de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectivul Specific
Îmbunătățirea conectivității digitale

Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă Broadband - Investiții în infrastructură de bandă largă de foarte mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (condiție favorizantă)

OP 4 O Europă mai socială

OP 4. OCUPARE

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, someri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

(i)1.Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistența socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

(i)2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor

(i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEETs)

(i) 4. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite

(i)5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale

(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OP 4. OCUPARE

OS (ii) Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plăsării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată,

OS (iii) Bis Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

(ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

(iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

(iiibis) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

OP 4. EDUCAȚIE

OS (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

(iv) 0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

(iv)1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)

(iv)2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere

(iv)3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OP 4. EDUCAȚIE

OS (v) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar

(v).1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.

(v).2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă

(v).3. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

(v).4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

OP 4. EDUCAȚIE

OS (vi) Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

(vi) 1 Creșterea participării la formare profesională continuă (sistem de educație)

(vi) 2. Sprijinirea tranzițiilor în educație și pe piața muncii, în contextul participării la formare pe tot parcursul vieții.

(vi) 3. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții și de reconversie profesională pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității de pe piața muncii

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS (viii) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

(viii).1. Promovarea integrării socio-economice a 700 comunităților marginalizate, inclusiv Roma, prin implementarea unor măsuri integrate

(viii).2. Îmbunătățirea condițiilor de locuit, inclusiv prin acordarea de locuințe sociale, înființarea de adăposturi de noapte și centre de urgență pentru categorii de persoane marginalizate: romi, persoane fără adăpost, familii monoparentale sărace, victime ale traficului de persoane sau ale violenței domestice

(viii).3 Integrarea socio-economică a migrantilor

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix)1. Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal cu sau fără tutore legal

(ix) 2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost

(ix)3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale

(ix)4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OP 4. SANATATE

OS(ix) Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(ix) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (lista scurtă MS în baza unor criterii de prioritizare- Reabilitarea/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umană

(ix) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor netransmisibile

(ix) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru mamă și copil, programe în domeniul transplantului de organe, țesuturi și celule, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare

(ix) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate

(ix) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență. Acordarea de prim ajutor calificat și asistența medicală de urgență

(ix) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă

(ix) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(x). Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor

(x)1. Îmbunătățirea accesului tuturor copiilor la servicii de calitate

(x) 2. Integrarea socială a unor grupuri specifice aflate în risc de excluziune

(x)3. Incurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active

(x)4. Sprijinirea dezinstitutionalizare

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

(xi) Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

(xi)1. Abordarea deprivării materiale

OP 5 O Europă mai aproape de cetățenii săi

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Investiții în turism – stațiuni turistice urbane de interes național

Investiții în infrastructura din domeniul cultural

Investiții în patrimoniul cultural

Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

Obiectiv specific
Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Sprijin pentru structurile de guvernare ITI (Delta Dunării și Valea Jiului) - sprijin pentru pregătirea și conceperea strategiilor teritoriale

Sprijin pentru structurile de guvernare CLLD (ZUM-uri) – pregătire, gestiune și animare

Sprijin pentru SIDU – pregătire, gestiune și animare

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice și primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane.

Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021-2027:

Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă).
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde).
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice.
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice.
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană.
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate.
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială.
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă.

Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare – granturile.
- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.
- Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor.
- TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 euro.
- Dezangajarea - regula „N+2”.

Conform unor documente publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

1. În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):
 - a. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD).
 - b. Programul Operațional Transport (POT).
 - c. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID).
 - d. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS).
 - e. Programul Operațional Capital Uman (POCU).
 - f. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD).
 - g. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI).

- h. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8POR)
- i. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)
- j. Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 - 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman.

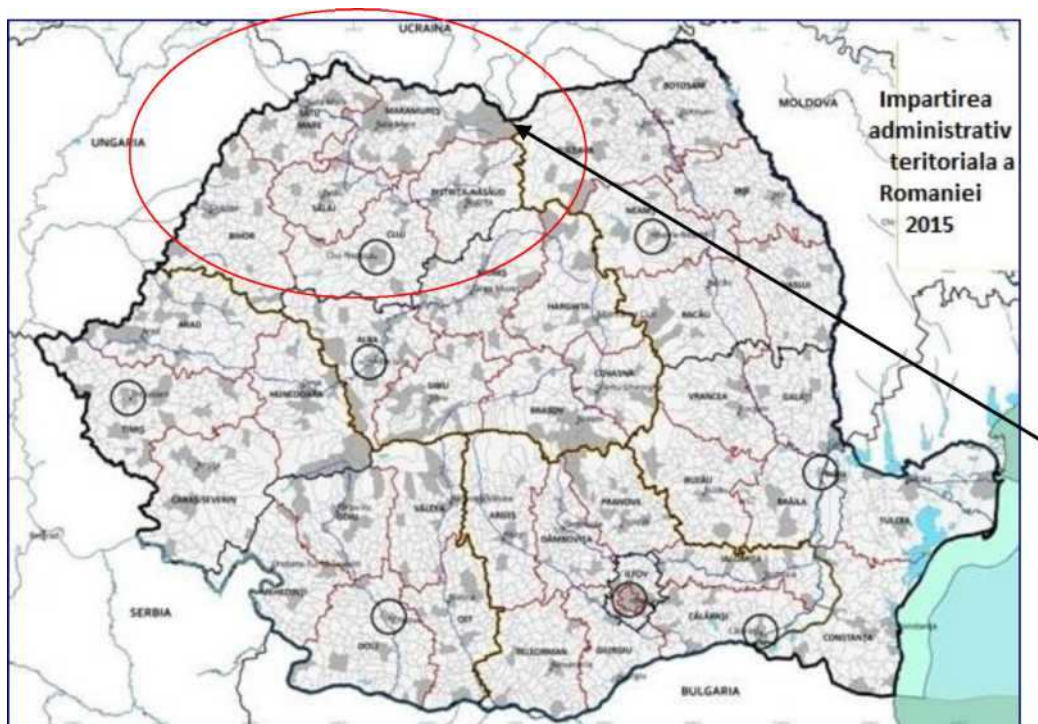
Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2), construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcție și dotare pentru un Laborator de Referință National, precum și alte intervenții în domeniul medical.

MADR va gestiona în continuare finanțările prin intermediul Politicii Agricole Comune și prin cea a Pescuitului. MAI va gestiona fondurile aferente domeniului afaceri interne (Fondul azil, migrație și integrare, Fondul securitate internă, Instrumentul pentru managementul frontierei și vize).

Conform propunerii făcute publice de autorități, companiile vor putea accesa în următoarea perioadă financiară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe:

Programele operaționale regionale se vor axa pe „smart specialization”, transferul tehnologic, inovarea, sprijinirea IMM și digitalizare. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare va pune la dispoziție instrumente financiare. Prin Programul Operațional Dezvoltare Teritorială Integrată se vor finanța intervenții în domeniul turismului, culturii și patrimoniului cultural.

România se află pe o traiectorie de creștere economică pozitivă. Această realitate și dinamică economică se datorează unui cumul de factori macroeconomici, dar și potențialului teritoriului național de a genera creștere. În pofida acestei relansări economice, România ocupă încă o poziție fragilă în rândul economiilor competitive. Aceste diferențe în dezvoltare se manifestă atât în plan extern prin raportare la statele Uniunii Europene, dar și în plan intern, între diferitele zone de la nivelul teritoriului național.

Fie că este vorba despre politicile sectoriale de mediu, transport, agricultură, educație, sănătate sau alte domenii, deciziile de politică publică produc efecte la nivel teritoriului și implicit a oamenilor. Pentru ca efectele să devină convergente este necesar ca deciziile publice să ia în considerare teritoriul transformând particularitățile locale sau regionale în politici localizate în teritoriu. Teritoriul generează imaginea globală care poate contribui semnificativ la fundamentarea deciziilor de politică publică.

1.2. Contextul regional

Programele regionale tematice sau teritoriale au fost incluse în „Declarația privind politica de dezvoltare a regiunii”, semnată de cetățeni din toată regiunea Nord-Vest (fig.1) și din toate mediile sociale (inclusiv politicieni din toate partidele) . „Regiune funcțională” este un program prin care s-a dorit crearea unor legături funcționale în cadrul regiunii, care să asigure mobilitatea persoanelor și a mărfurilor, dezvoltarea de centre logistice și intermodale, dar și facilitarea accesului la zone și parcuri industriale, precum și la zonele turistice valorificarea economică a elementelor unice ale județului sustenabil în raport cu alte zone.

1.3. Contextul județean

Conform Strategiei de dezvoltare, până în anul 2025, județul Bistrița-Năsăud își va configura cadrul dezvoltării durabile printr-o economie inteligentă, diversificată și specializată, prin poziția diferențiată pe baza valorizării inteligente a tradițiilor și valorilor autentice, printr-o conectivitate consolidată cu teritoriul. Declarația de viziune la orizontul de timp 2025 poate fi formulată astfel: județul Bistrița-Năsăud este competitiv prin comunitățile sale inteligente, unicitatea culturală și natura de basm.

Viziunea are ca scop principal focalizarea resurselor existente și potențiale pentru definirea și accentuarea diferențierii județului în competiția acestuia cu alte județe din regiune și din țară, diminuarea sau eliminarea problemelor actuale, precum și pentru asigurarea unui avantaj competitiv. Competiția cu alte zone trebuie să se facă pe strategie, pe competențe distinctive, pe atitudine, pe creativitate, pe diversificare, inclusiv pe cooperare în domenii de nișă care aduc valoare adăugată pentru toți partenerii.

Din analiza situației prezente a județului Bistrița-Năsăud din punct de vedere social și economic, precum și în baza consultării actorilor sociali reprezentativi a rezultat o formulare extinsă a viziunii județului:

- prin abordarea integrată și personalizată pe zone de dezvoltare (specializare inteligentă),
- prin transformarea în avantaj competitiv a potențialului industrial dar și agricol,
- prin reindustrializare specializată diversificat,
- prin valorificarea mai inteligentă a resurselor naturale, culturale și istorice din județ care au caracter de unicat pe plan național și internațional.
- prin motivarea și dezvoltarea coerentă a resursei umane existente și atragerea de resursă umană înalt calificată, pe calificare și recalificare eficace.
- prin punerea unui accent permanent la nivelul administrației publice, agenților economici din industrie, agricultură și turism pe creativitate și inovare, pe comunicare și colaborare.
- prin clusterizarea și diversificarea inteligentă a sectorului industrial și agricol specific județului, inclusiv pe furnizarea de produse proprietate sofisticate - cu valoare adăugată ridicată și cu caracteristici unicate.
- prin aplicarea fermă a unui întreg cadru de măsuri și mecanisme de incluziune socială, de protejare a mediului înconjurător, inclusiv prin orientarea adecvată a activităților sociale și economice din județ, prin încurajarea competiției pe elemente de diferențiere și colaborării pe proiecte de interes larg între administrațiile publice locale,

Aceasta trebuie, până în anul 2025, în județul Bistrița-Năsăud să se reflecte în următoarele direcții și repere de progres:

Dezvoltare economică inteligentă prin specializare diversificată

- I. Dezvoltare durabilă;
- II. Diferențe prin valorizare inteligentă a tradițiilor și valorilor autentice;
- III. Conectivitate sporită

În acest context, respectarea strategiei județului Bistrița-Năsăud conform dictonului „să gândim global și să acționăm local”, dezvoltarea durabilă nu este una dintre opțiunile posibile, ci singura perspectivă rațională de dezvoltare locală prin confluența factorilor economici, sociali și de mediu.

ALTE STRATEGII

Obiectivele generale privind dezvoltarea durabilă a comunei Milaș din județul Bistrița-Năsăud, din regiunea de Nord-Vest a României, pentru orizontul 2020 vizează:

1. Asigurarea unei integrări funcționale în teritoriul județean, național și în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;
2. Dezvoltarea localității, echipată cu infrastructură tehnico-edilitară și eficient interconectată în vederea asigurării unor spații rurale de calitate, atractive și incluzive;
3. Dezvoltarea localităților comunei pentru a deveni competitive și funcționale prin sprijinirea specializării zonale/teritoriale;
4. Protejarea patrimoniului natural și construit prin valorificarea elementelor de identitate locală;
5. Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare locală.

Viziunea strategiei de dezvoltare durabilă a comunei Milaș, își propune, prin implementarea ei, crearea unui teritoriu funcțional, administrat eficient, care să asigure condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei.

Planurile strategice sunt documente elaborate pe termen lung care se revizuiesc periodic și care pun în relație eforturile de planificare a acțiunilor. Principalele caracteristici ale unei planificări strategice de dezvoltare locală sunt:

- Vizează dezvoltarea, sprijinindu-se atât pe practici existente, cât și pe introducerea de noi oportunități pentru acțiune;
- Operează într-un teritoriu bine definit spațial și administrativ;
- Abordează problemele la nivel macro și nu se concentrează pe problemele izolate;
- Sprijinul politic este o componentă esențială;
- Aduce elemente noi în domeniul tehnic, managerial și financiar, adaptând experiențe care s-au dovedit a fi de succes;
- Generează resurse, stabilind o legătură directă între planificare și implementare.

Planificarea strategică este dedicată formulării viziunii spre deosebire de eforturile și acțiunile dedicate rezolvării imediate a problemelor ce caracterizează planificarea de acțiune.

Principiile care vor fundamenta procesul de planificare strategică sunt: diversitatea, echitatea, deschiderea, răspunderea și transparența, toate fiind componente ale încrederii civice.

Scopul Strategiei de dezvoltare este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor existente la nivel local, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

Obiectivul strategiei este de a oferi Consiliului Local și Primăriei Comunei Milaș un instrument metodologic și legal, pe baza căruia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de politici, programe și proiecte pe termen mediu.

“O strategie este o adaptare practică a mijloacelor plasate la dispoziția generală pentru atingerea unui obiectiv avut în vedere”.

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală pornește de la necesitatea existenței unui document care să exprime aspirațiile de dezvoltare ale comunității, care să abordeze onest problemele locale, care să se bazeze pe potențialul local de dezvoltare. Acest document urmează să dețină rolul unei constituții locale.

Strategia de dezvoltare locală constituie tabloul general al problemelor și aspirațiilor comunității, a priorităților acesteia, un tablou neutru în raport cu promisiunile și orientările politice, dar care trebuie să constituie sursa principală a programelor politice supuse electoratului, întrucât este întocmit de comunitate. Strategia constituie carta de dezvoltare locală căreia i se subscriu propunerile politice (alegerile validează practic pachetul de proiecte programe considerat de cetățeni prioritar în momentul alegerilor).

Acest document va asigura implicarea generală a actorilor locali și a cetățenilor în elaborarea și implementarea planurilor de dezvoltare pe termen mediu și lung a localității și a proiectelor pe termen mediu și scurt care derivă din aceste planuri.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei a fost realizată pe o perioadă de 4 ani. Strategia urmărește dezvoltarea durabilă a comunei Milaș prin valorificarea potențialului local și este în concordanță cu obiectivul Strategia Națională de Planului Național de Dezvoltare 2021-2027.

Planul Național de Dezvoltare (PND) este un instrument fundamental prin care România încearcă să recupereze cât mai rapid disparitățile de dezvoltare socio-economică față de Uniunea Europeană. PND este o componentă a Strategiei Naționale de Dezvoltare Economică Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030. În accepțiunea politicii de coeziune, PND reprezintă un instrument de prioritizare a investițiilor publice pentru dezvoltare.

În contextul aderării României la UE în anul 2007, politica națională de dezvoltare a României se va racorda din ce în ce mai strâns la politicile, obiectivele, principiile și reglementările comunitare în domeniu, în vederea asigurării unei dezvoltări socio-economice de tip “european” și reducerea cât mai rapidă a disparităților semnificative față de Uniunea Europeană.

Planul Național de Dezvoltare (PND) este instrumentul fundamental prin care România va încerca să recupereze cât mai rapid decalajele de dezvoltare socio-economică față de Uniunea Europeană. PND este un concept specific politicii europene de coeziune economică și socială (Cohesion Policy) și reprezintă *documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, elaborat într-un larg parteneriat, care va orienta și stimula dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene*.

Strategia de Dezvoltare Locală este considerată a fi instrumentul de lucru pentru administrația publică locală care orientează decizia și acțiunea către obiectivele de dezvoltare. De asemenea, strategia este considerată un ghid de prezentare a obiectivelor generale indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Milaș își propune să valorifice potențialul comunei și oportunitățile de dezvoltare, inclusiv stimularea unui mediu de afaceri competitiv și atragerea de noi investiții. Planificarea strategică este unul dintre instrumentele importante pe care îl pot folosi comunitățile locale pentru a avea certitudinea că obiectivele propuse și programele prognozate corespund așteptărilor cetățenilor și sunt propice dezvoltării durabile.

Strategiile trebuie luate în considerare cu atenție mai ales cu privire la viitoarele rezultate fructificate. Istoria a demonstrat că viitorul este în bună măsură determinat de trecut

- astfel, curente strategice, așa cum apar ele în prezent, trebuie examinate cu atenție. În același timp, trebuie acceptat ca rezultatul real al acestora nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra acestora.

Strategia de Dezvoltare Locală se adresează comunității locale, care și-a arătat interesul pentru proiectarea acestei strategii.

Obiectivele strategiei locale:

Obiectivele sunt realizate în practică la nivel european prin adoptarea de măsuri și strategii, finanțarea de proiecte și prin diverse programe, toate acestea, însă, fiind dezvoltate pe baza unui set de principii ce stau la baza elaborării și aplicării lor, după cum urmează:

atât la nivel de regiune pe domenii specifice, dar și la nivel județean și local

1. Principiul descentralizării procesului de luare a deciziei, prin trecerea de la nivel central/guvernamental la cel regional și local;
2. Principiul parteneriatului prin crearea și promovarea de parteneriate între toți actorii implicați;
3. Principiul planificării, în vederea atingerii obiectivelor stabilite;
4. Principiul co-finanțării, adică obligativitatea contribuției financiare a diverșilor actori implicați în realizarea programelor și proiectelor de dezvoltare.

1. Coordonarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Milaș pentru perioada 2020 - 2024 cu documentele de planificare pentru perioada 2020 -2024, care urmează să fie finalizate la nivel european, național, regional și județean.
2. Identificarea unei viziuni de dezvoltare propice pentru dezvoltarea optimă a comunității din Comuna Milaș, în funcție de posibilele scenarii de dezvoltare cu probabilitate mare de realizare, consolidată pe valorificarea resurselor și a potențialului existent, a oportunităților pieței, structurate perfect pe patru piloni de dezvoltare, satisfăcând nevoile identificate și ținând cont de amenințările ce ar putea avea impact asupra comunității.
3. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale
4. Evaluarea impactului proiectelor de investiție realizate până în acest moment și propunerea altor proiecte necesare ținând cont de potențialul existent;
5. Să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții. Atragerea resurselor financiare necesare implementării portofoliului de proiecte identificate, atât din programe europene cu finanțare nerambursabilă, cât și din surse complementare (parteneriate public-private, credite externe, resurse proprii etc.);
6. Stimularea cooperării inter-instituționale în vederea creării condițiilor optime pentru accesarea și implementarea proiectelor finanțate în perioada 2020 -2024 ;

7. Să direcționeze comunitatea spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
8. Să determine eficientizarea managementului.

Formularea strategiei pornește de la următoarele premise:

creșterea calității vieții locuitorilor comunei (nivel de confort și locuri de muncă la standarde europene); Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context; ~~Eradicarea foamei~~, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi sustenabile (SNDDa Romaniei).

- ✚ Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă. (SNDDa Romaniei).
- ✚ Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți(SNDD a Romaniei).
- ✚ Realizarea egalității de gen si întărirea rolului femeilor si al fetelor în societate
- ✚ Îmbunătățirea calității infrastructurii din comună (introducerea canalizării, apei potabile alimentare cu gaz pe toată suprafața comunei, asphaltarea și modernizarea străzilor pietruite/de pământ); Asigurarea disponibilității și gestionării durabile a apei și sanitație pentru toți; Construirea unor infrastructuri reziliente, promovarea industrializării durabile si încurajarea inovației;
- ✚ Reducerea inegalităților în interiorul țărilor si între țării.
- ✚ Dezvoltarea orașelor si a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
- ✚ Asigurarea unor modele de consum și producție durabile; (SNDD a Romaniei).
- ✚ Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor
- ✚ Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate; protecția mediului;
- ✚ Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. (SNDD a Romaniei).
- ✚ Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil si modern. (SNDD a Romaniei).
- ✚ oferirea unei oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;

- ✚ ridicarea standardului comunei ,îmbunătățirea calității serviciilor și al imaginii în general.
- ✚ Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți)și promovarea turismului în zonă;

Strategia de dezvoltare locală este atât un proces de planificare, cât și un produs care promovează parteneriatul în rândul diferiților actori de pe plan local:

1. administrația publică locală;
2. comunitatea locală;
3. sectorul privat;
4. reprezentanții societății civile.

Cu scopul de a analiza împreună problemele legate de dezvoltare, de imaginea creată pentru viitor - previziuni de viitor, de mobilizarea resurselor, de elaborarea proiectelor, de implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora.

Realizarea strategiei de dezvoltare locală are la bază răspunsurile a 4 întrebări fundamentale:

- a. Unde ne situăm în acest moment?
- b. Unde ne-ar plăcea să ajungem?
- c. Ce probleme trebuie să ridicăm și cum ajungem la acel nivel?
- d. Cum trebuie să acționăm pentru a atinge acel nivel?

Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare face apel la următoarele instrumente de lucru:

- analiza de conținut; analiza de date statistice;
- interviuri cu factorii de opinie privind domeniile analizate în cadrul studiului;
- analiza SWOT;
- interpretări ale unor rapoarte, cercetări, studii, documente de politică, norme europene.

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală presupune parcurgerea următoarelor etape:

ETAPA 1. Colectarea și analiza datelor

Colectarea datelor vizează următoarele segmente de date:

1. scurtă prezentare a zonei;
2. date fizico-geografice;
3. caracteristici generale ale economiei;
4. domeniul social;
5. starea mediului ambiant.

Analiza și interpretarea datelor vizează următoarele aspecte:

1. analiza și evaluarea necesităților;

2. examinarea oportunităților și a restricțiilor;
3. analiza și evaluarea capacității administrației publice locale.

Etapa culegerii datelor este una extrem de importantă pentru întreg procesul elaborării strategiei de dezvoltare locală. Colectarea datelor se realizează pe două niveluri:

1. cea mai mare parte a datelor sunt culese direct de la beneficiarii strategiei de dezvoltare. Se impune ca datele să reflecte cât mai exact situația reală.
2. documentarea se face și folosind date statistice, depozitele de date ale consiliilor județene sau naționale de statistică, alte surse și statistici oficiale.

În final, colectarea datelor pe cele două niveluri conduce la constituirea unei bănci de date cuprinzătoare despre comunitatea locală vizată.

Obiectivele și direcțiile de dezvoltare trebuie să fie în conformitate cu Strategia de la Lisabona (revizuită) a Uniunii Europene sau cu Planul Național de Dezvoltare a României pentru perioada 2021-2027.

Comuna Milaș trebuie să se dezvolte în conformitate cu standardele europene în ceea ce privește infrastructura, industria, agricultura, serviciile, turismul și educația.

Reglementări și documente relevante:

- Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene Revizuită;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României
- Strategia de Dezvoltare teritorială a României
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național
- Strategia de dezvoltare Regională corespundența cu programele și strategiile regionale, județene și locale:
- Strategia de Dezvoltare a Regiunii Nord Vest
- Strategia de dezvoltarea a Județului Bistrița Năsăud
- Strategia GAL Zona dedezvoltare Sud-Vest(GAL Ruralis Câmpie)
 - Agenda Socială 2005-2010;
 - Strategia Europeană de Ocupare;
 - Carta Drepturilor Fundamentale în Uniunea Europeană;
 - Planul Național de Dezvoltare 2006-2020 și 2021-2027;
 - Tratatul de Aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană - 2005;
- Programul de guvernare.

Educație

- Strategia Ministerului Educației și Cercetării;
- Planul Național pentru Cercetare – Dezvoltare și Inovare (PNCDI);
- Strategia Națională de Ocupare.

Sănătate

- Legea nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sănătății;

Asistenta Socială

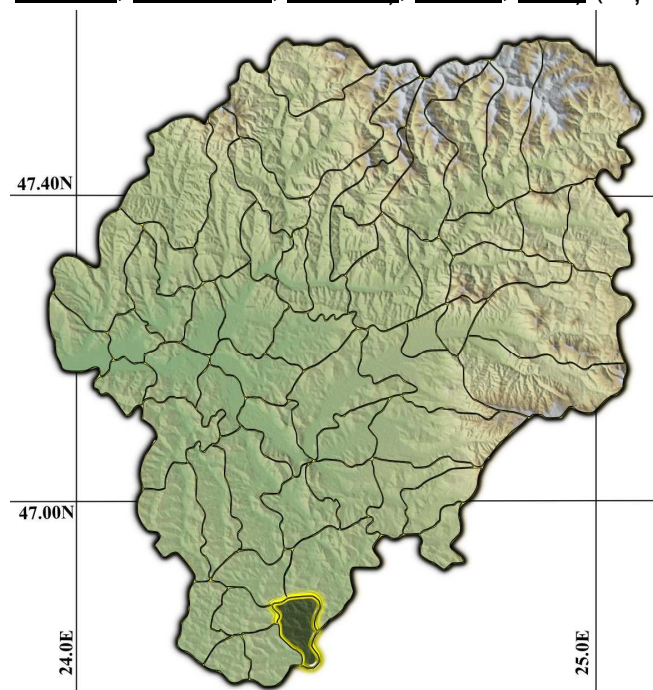
- Planul Național Antisărăcie și promovare a incluziunii sociale (PNAinc) pentru perioada 2006- 2008;
- Strategia Națională pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap;
- Strategia națională de dezvoltare a serviciilor sociale;
- Strategia Națională de dezvoltare a sistemului de asistență socială pentru persoanele vârstnice în perioada 2005- 2008;

II. PREZENTAREA COMUNEI MILAȘ

1. LOCALIZARE

Milaș este o comună în județul Bistrița-Năsăud, Transilvania, România, formată din satele Comlod, După Deal, Ghemeș, Hirean, Milaș (reședința) și Orosfaia.

Comuna Milaș este situată în sud-estul județului, la 22 km de orașul Reghin, 56 km de municipiul Bistrița, 46 km de Tg. Mureș.

Unitatea administrativ-teritorială a comunei Milaș cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice fiind alcătuită din șase sate. Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale.

Satul în care își au sediul organele de conducere ale comunei este satul-reședință Milaș.

Structura aparatului administrativ este formată din: primar, viceprimar, consilieri locali, angajați funcționari publici și contractuali.

2. CADRUL NATURAL

Relieful este exclusiv deluros, cuprinzând în partea estică dealurile de tip subcarpatic (Dealurile Bistriței și dealurile Muresului), iar în partea vestică colinele înalte ale Câmpiei Transilvaniei de est. Aceste dealuri și coline au în general la nivelul culmilor altitudini de 450-600 m și versanți moderat sau puternic înclinați (5°-25°).

Comuna Milaș, deși caracterizată ca o așezare preponderent deluroasă, are și zone de câmpie.

Ca rezultat al interacțiunii factorilor interni și externi ai pământului, relieful comunei Milaș se caracterizează printr-un complex de dealuri, despărțite de văile unor pârâuri, realizând suprafețe de nivelare:

- Nivelul de sub 300-350 m, reprezentat de interfluvii, dispuse perpendicular pe axa văilor principale, aceste suprafețe făcând domeniul culturilor agricole din comună.

- Nivelul de 400-500 m care este cel mai bine evidențiat de interfluviile înguste, de regulă asimetrice.

Comuna Milaș se află în zona de câmpie a județului având însă și dealuri de înălțimi medii.

3. CLIMA

Zona studiată aparține sectorului cu climă continentală și se caracterizează prin veri foarte calde, cu precipitații nu prea abundente care cad mai ales sub formă de averse și prin ierni relativ reci, marcate uneori de viscole puternice, dar și frecvente perioade de încălzire care provoacă discontinuități repetate ale stratului de zăpadă și repetate cicluri de îngheț- dezgheț.

4. CARACTERISTICI GEOTEHNICE

Adâncimea de îngheț în terenul natural, este de 0,70-0,80 m.

Din punct de vedere hidrogeologic, apa subterană variază în mod normal în intervalul 5-10 metri. Nivelul hidrostatic nu a fost interceptat în forajul executat în amplasament, până la adâncimea de 6 m de la cota terenului actual.

5. SOLUL FLORA ȘI FAUNA

Solul constituie bogăția naturală a comunei Milaș și oferă posibilitatea practicării agriculturii în zonă.

Flora este reprezentată de floră spontană, păduri de foioase (stejar, carpen, salcâm). Condițiile geografice și pedoclimatice, din cadrul comunei Milaș, sunt favorabile dezvoltării, în fondul forestier, a unor specii lemnoase și ierbacee, ale căror fructe sunt folosite în alimentație și industrie, cum ar fi: măceșe, mure, porumbe, păducel. De asemenea, se pot recolta ciuperci, în principal hribi și ghebe, în cantități destul de mari, plante medicinale, semințe forestiere și sunt condiții bune pentru o desfășurare normală a unei activități apicole în zonă.

Fauna, caracteristică zonelor de câmpie, este reprezentată de vulpi, iepuri de câmp, fazani, căprioare, cerbi, mistreți.

6. APA

Apele reprezintă o resursă naturală regenerabilă, însă vulnerabilă și limitată, un element indispensabil vieții, materie primă pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, și un factor determinant în menținerea echilibrului ecologic.

Una dintre funcțiunile de bază ale apei și unul din elementele principale ale menținerii echilibrului natural al mediului este cea de transport a diferitelor reziduuri și de dizolvare a unora dintre ele. Capacitatea de regenerare a resurselor de apă este limitată și deseori afectată datorită impurificărilor de tot felul.

Principală resursă hidrografică este reprezentată aici de Pârâul Comlod, pârâu cu debit redus de apă, mai ales în timpul verii.

7. RESURSE

Principalele resurse ale comunei Milaș sunt legate de pământul fertil prielnic desfășurării activităților agricole și zootehnice, gazul metan precum și posibilitatea amenajării unor zone de agrement acvatice.

8. SCURT ISTORIC

Localitatea a fost atestată documentar în anul 1315. Denumirea comunei provine din *Nyulas*, în limba maghiară. Denumirea germană a comunei este Hasendorf.

Iuliu Hossu, este originar din Milaș, Iuliu Hossu(1885-1970), episcop greco-catolic, senator, membru de onoare al Academiei Române, delegat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918.

III. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

Evaluarea și analiza situației curente a comunei Milaș se face pe 6 domenii cuprinse în prioritățile operaționale ale Planului Național de Dezvoltare 2021-2027 „documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, aprobat de Guvern și elaborat într-un larg parteneriat, care va orienta dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene”. (conform sintezei PND 2020-2024).

DOMENII	CATEGORII
1.Agricultura silvicultura si dezvoltare rurala	Agricultura
	Productie vegetala
	Pomicultura
	Zootehnie
	Silvicultura
2. Infrastructură și Mediu	Infrastructură de transport
	Sanatate
	Mediu
3.Economic	Economic
	Mediu de afaceri
4.Turism	Turism
5.Educatie si cultura	Invatamant
	Cultura
6.Resurse umane	Populatie
	Piata muncii
	Servicii sociale

A. Agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală

Poziția geografică a comunei favorizează dezvoltarea unei activități agricole complexe: cultura cerealelor și legumicultura pe terenurile de șes și pante mai domoale, creșterea animalelor pe dealurile mai înalte, precum și pomicultura și viticultura pe versanți cu expoziție sudică și vestică pe suprafețe mai mici.

Condițiile geografice și climatice deosebit de favorabile ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole. În zona se cultivă cereale, pomi fructiferi pentru consumul propriu, vița de vie- consumul propriu, plante tehnice, furaje și cartofi.

Condițiile climatice și geografice au determinat locuitorii să practice următoarele activități:

a) cultura plantelor:

- grâu;
- porumb;

- floarea soarelui;
- ovăz;
- orz etc.

b) creșterea animalelor:

O contribuție importantă la dezvoltarea zootehniei în comuna Milaș are suprafață de pășune existentă, 702 ha.

Efectivul de animale pe categorii din comuna Milaș se afla în declin din cauza lipsei de subvenții pentru carne porc, vitei, lipsa de furaje și a microfermelor.

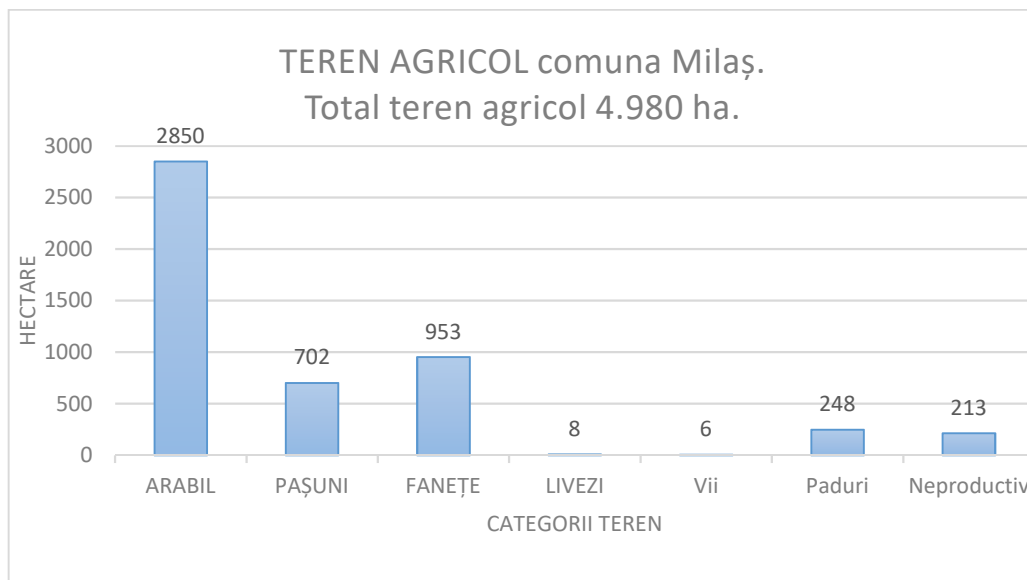
- ✓ porcine
- ✓ bovine
- ✓ ovine
- ✓ păsări
- ✓ stupărit.

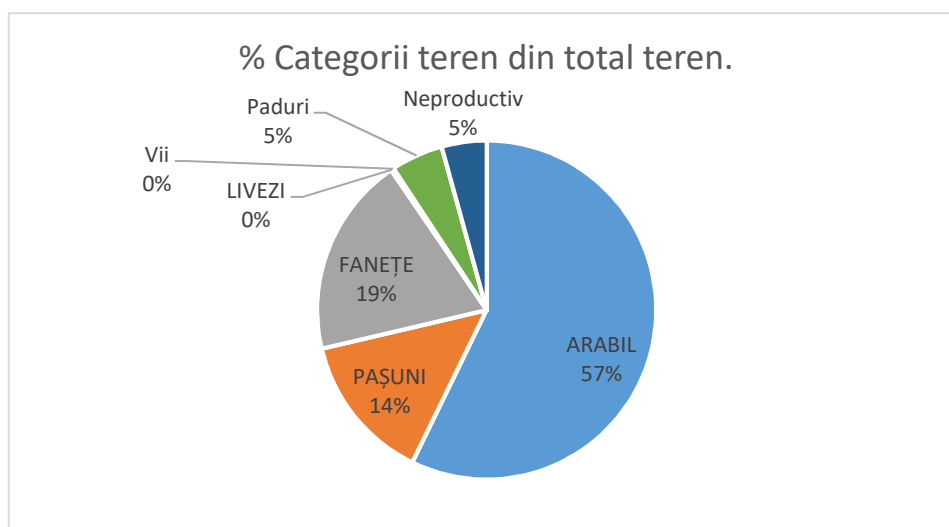
1.1. Cultura plantelor

Principalele culturi agricole din Milaș sunt: porumb, grâu, orz, ovăz, floarea soarelui, cartofi.

Suprafața arabilă este de 2.850 ha. O suprafață de 702 ha este reprezentată de pășuni, există fânețe care ocupă 953 ha, 8 ha de livezi, vii 6 ha, păduri 248 ha și teren neproductiv 213 ha.

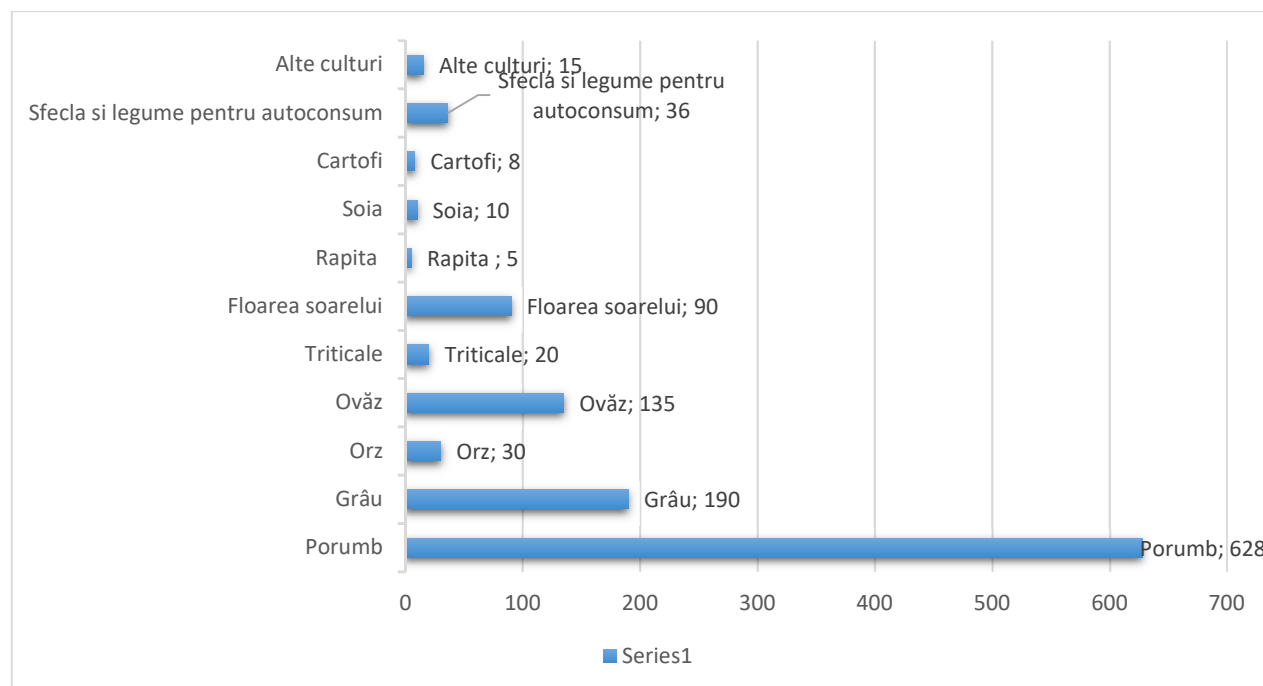
Insert grafic

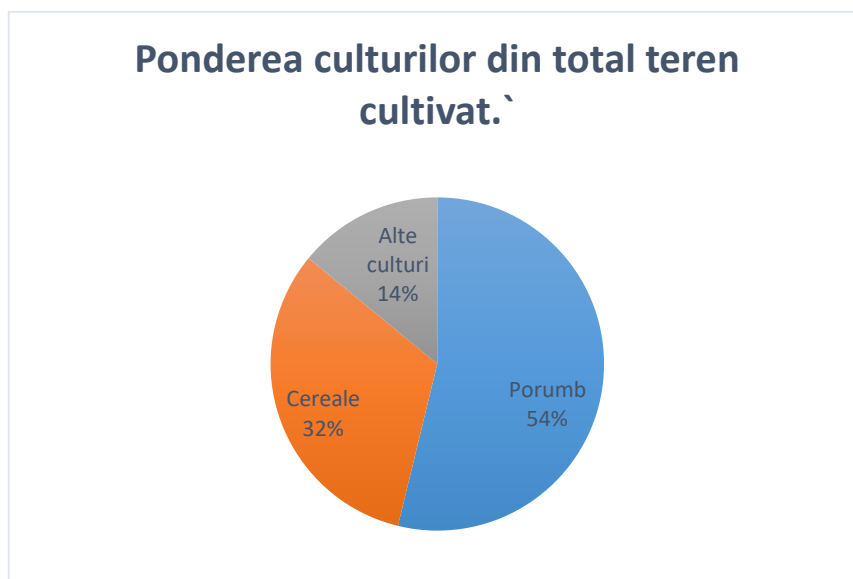
Structura culturilor agricole de pe teritoriul comunei Milaș este prezentată în tabelul următor:

Cultura de:	Porumb	Grâu	Orz	Ovăz	Triticale	Fl. soarelui	Rapita	Soia	Cartof	Sfecla si legume pentru consum.	Alte culture.
Ha cultivate	628	190	30	135	20	90	5	10	8	36	15

Grafic, structura culturilor de plante este prezentată în graficul următor:

Cultură de porumb în comuna Mîlaș

- ☐ Porumb Grâu ☐ Orz ☐ Ovăz ☐ Floarea-soarelui ☐ Cartofi ☐ Sfeclă și legume pentru autoconsum
☐ Alte culturi.

1.2. Pomicultura

În gospodăriile localnicilor se cultivă pomi fructiferi, dar la o scară redusă. Fructele recoltate se folosesc aproape exclusiv pentru autoconsum.

1.3. Viticultură

În gospodăriile localnicilor se cultivă vită de vie, dar la o scară redusă. Strugurii se folosesc aproape exclusiv pentru autoconsum.

B. Facilități de prelucrare a produselor agricole. Mecanizare

În localitatea Milaș există o moară pentru cereale, în localitatea Orosfaia.

De asemenea, locuitorii dețin mori proprii pentru pregătirea măcinșului.

Mijloacele mecanizate sunt în totalitate în proprietate privată. Principalele mașini agricole aflate în proprietatea cetățenilor sunt descrise în tabelul următor:

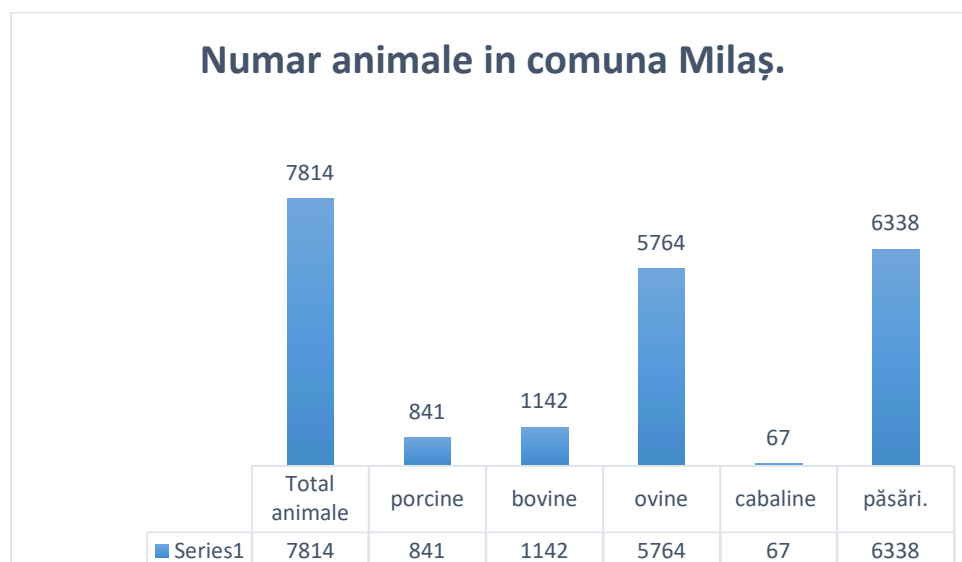
Nr. Crt.	Tip utilaj	Număr bucăți
1.	Tractoare de 120 CP	11
2.	Tractoare de 65 CP	100
3.	Tractoare de 45 CP	6
4.	Pluguri	84
5.	Cultivatoare	5
6.	Grape cu disc	60
7.	Semănători păioase	26
8.	Prășitoare	30
9.	Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte chimice	6
10.	Remorci tractor	80
11.	Instalații de erbicidat	38
12.	Combine	10

Creșterea animalelor. Facilitați de prelucrare pentru produse agrozootehnice.

Locuitorii comunei Milaș cresc în principal:

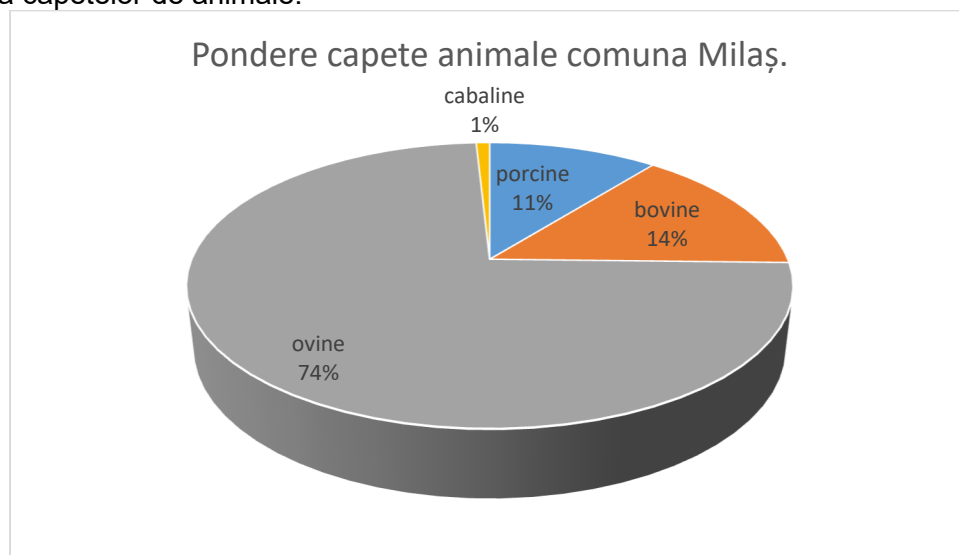
Porcine, bovine, ovine, cabaline, păsări.

În localitate există trei asociații de crescători de bovine și o asociație a crescătorilor de ovine.

Din punct de vedere al facilităților de prelucrare a produselor agro-zotehnice, se poate menționa fabrica de produse lactate existenta în localitatea Teaca. In Milaș există două societăți comerciale care au ca obiect de activitate colectarea laptelui. De asemenea, în Municipiul Bistrița există abatoare de carne.

Ponderea capetelor de animale:

Porcine:11%

Bovine:14%

Ovine:74%

Cabaline: 1 %

2. Infrastructura și mediu

2.1. Infrastructura de transport

Pe teritoriul comunei există următoarele drumuri:

- Drumul județean DJ 173 traversează comuna pe o distanță de 9 km asfaltat.;
- Drumul comunal 20 A leaga DJ 173 de satul Hirean. Din lungimea totală a drumului (3.7 km), total pietruit;
- Drumul comunal 20 C: leagă DJ 173 de satele Orosfaia și Comlod. Drumul este asfaltat și are o lungime de 4,3 km;
- Drumul comunal 20 B leagă DJ 173 de satul Ghemeș. Drumul este asfaltat lungime totală de 3,8 km;
- Ulițe satești au o lungime de aproximativ 40 km, din care 4,2 km sunt asfaltate.

Starea precară a drumurilor din comună a condus la înscrierea proiectelor de reabilitare a drumurilor pe lista de priorități a comunității locale.

Pentru drumurile nemodernizate, îmbrăcămintea actuală este din material pietros, aflat într-o avansată stare de degradare, având elemente geometrice nearanjate în plan și în spațiu, prezentând numeroase văluri.

Datorită faptului că majoritatea podețelor sunt colmatate și insuficiente, nu se pot asigura condițiile necesare eliminării apei din zona drumurilor, ceea ce duce la stagnarea apei cu consecințe negative asupra stării drumurilor.

Drumurile de pământ și cele pietruite pun probleme semnificative traficului auto. Astfel, pentru ambele categorii de drumuri, siguranța traficului impune circulația cu viteză redusă, ceea ce înseamnă suprasolicitarea motoarelor autovehiculelor și un consum de benzină mai ridicat (cu aproximativ 35%).

Drumurile pietruite și cele de pământ sunt caracterizate prin prezența unor denivelări (gropi sau bolovăniș proeminent). Aceste denivelări reprezintă probleme majore în ceea ce privește siguranța circulației din două puncte de vedere: ocolirea lor presupune în anumite situații manevre bruște de viraj sau frânare, iar contactul cu ele poate însemna avariarea mașinii - tren de rulare, roți, cutie de viteze, baie de ulei, motor.

De asemenea, în caz de precipitații abundente, drumurile de pământ devin impracticabile pentru autoturisme.

Pentru rezolvarea problemelor de circulație și asigurarea deservirii populației din zonă, **se impune executarea unor lucrări de modernizare (asfaltare a drumurilor).**

Drum asfaltat.

Există și o cale ferată care traversează comuna. Calea ferată (în prezent nefuncțională) leagă municipiul Târgu Mureș de comuna Milaș.

Calea ferata in regimul Austro 1912 pana in Iuda Viile tecii respectiv Tg Mures Viile Tecii

2.2. Infrastructura de utilități

2.2.1. Rețea de alimentare cu apă potabilă

În comună există rețea de alimentare proprie cu apă potabilă.

Rețeaua, în lungime de 12,3 km., dispune de puț, două bazine de 100 mc și respectiv 200 mc, precum și de un sistem de pompe. Rețeaua deservește 200 de familii, satul Milas și instituțiile publice din comună.

Satele Orosfaia, Comlod, Ghemes si Hirean nu sunt conectate la rețeaua de apă potabilă, **remediarea acestei situații reprezentând o prioritate pentru comunitatea locală.**

Aducțiunea de apă în satele Orosfaia, Comlod- prin proiectul pe fonduri europene Master Plan II-proiect aflat în faza de licitație.

✓ **Extindere rețea de alimentare cu apă în satele Ghemeș și Hirean.**

2.2.2. Canalizare

În comună există rețea de canalizare. **!**

Administrația comunei a depus un proiect pentru extinderea rețelei de canalizare în cadrul competiției de proiecte finanțate de Guvernul României.

În urma investițiilor făcute pentru dezvoltarea rețelei de canalizare prin proiecte finanțate de guvernul României rețeaua de canalizare s-a extins în anul 2019 astfel:

Pentru rețeaua de canalizare comuna Milaș:

rețea de canalizare în lungime totală de 9.376m, prevăzută din tuburi PVC SN4 multistrat, cu diametrul DN 250 mm racorduri individuale - 228 buc;

conduite de refulare prevăzute din PEHD, Del 10, având lungimea totală de 4896 m.

10 stații de pompare apă uzată - echipate cu (1 +1) pompe. Rezultă o rețea de conduite cu lungimea de 9.376 m.

- ✓ **Se dorește extinderea rețelei de canalizare pentru localitatea Milaș pentru gospăriile care nu beneficiază de rețea de canalizare prin fose septice.**
- ✓ **Extindere rețea de canalizare în satele Ghemeș și Hirean.**

Lipsa rețelelor de apă potabilă și canalizare implică un risc ridicat de îmbolnăvire pentru locuitorii comunei, în special pentru copiii care frecventează școlile și grădinițele din localitate.

La analiza microscopică a apei se pot constata:

- substanțe minerale insolubile cristalizate sau amorfe (silice, argile, carbonați, suflați, etc.);
- resturi de origine vegetală și animală;
- alge albastre, albe (resturile acestora comunică apei un gust dezagreabil), verzi și brune;
- mucegaiuri și spori de Mucor, Penicillium, Aspergillus, etc.;
- bacterii; se pot întâlni germeni saprofiți, banali, germeni care se află normal în intestinul omului;

Dintre îmbolnăvirile omului pe cale hidrică trebuie amintite:

- îmbolnăviri datorită bacteriilor, cum sunt febra tifoidă, gastroenterita, dizenteria bacilară, diareea infantilă și holera;
 - îmbolnăviri datorită protozoarelor - dizenteria amibiană;
 - îmbolnăviri datorită paraziților;
 - îmbolnăviri datorită virusurilor
 - hepatită infecțioasă, poliomielita
 - îmbolnăviri datorită unor substanțe minerale:
- plumbul prin acumulări lente provoacă intoxicația cunoscută sub denumirea de saturnism. Plumbul poate ajunge în apă mai ales atunci când este acidă (când conține CO₂, H₂S), prin circularea ei în conducte confecționate din plumb sau prin poluare cu săruri de plumb;
 - fluorul provoacă intoxicații când se află în apă în cantitate mai mare de 1,5 mg/l. Provoacă la nivelul emailului și al țesutului osos al dinților, maladia dinți pătați și creșteri neregulate. În doze mai mari provoacă îmbolnăviri mai grave. La doze până la 0,5 mg/l împiedică apariția cariilor. Se găsește în apele situate în apropierea industriilor care folosesc fluor și în unele substanțe fitosanitare;
 - nitrații și mai ales nitriții provoacă intoxicații;
 - clorul poate irita mucoasele cu care ajunge în contact. Clorul liber în apa potabilă nu trebuie să depășească 0,1 mg/l.
 - iodul, mai precis lipsa acestui element din apă provoacă gușa endemică caracterizată prin hiperfuncțiunea glandei tiroide.

2.2.3. Rețea de alimentare cu energie electrică

Majoritatea locuitorilor comunei sunt racordați la rețeaua de alimentare cu energie electrică, a cărei lungime este de 50 km.

Cele 12 familii care nu beneficiază în prezent de energie electrică locuiesc în zone greu accesibile, periferice. S-au făcut demersuri din partea administrației locale, către ELECTRICA

S.A., pentru rezolvarea acestor probleme.

Lucrări realizate:

Realizarea investiției: Îmbunătățirea și extinderea rețel în comuna Milas , jud. Bistrita-Nasaud , este structurată după cum urmează : Montarea a 6 puncte de aprindere noi (3 buc. în Milas , 2 buc. în Orosfaia , 1 buc. în Comlod) pentru alimentarea și comutarea sistemului de iluminat conform avizelor tehnice de racordare emise , dar ele nefacând obiectul acestui proiect. Demontarea celor 176 de corpuri de iluminat existente. Montarea a 276 de corpuri de iluminat echipate cu lămpi cu LED la o putere de 52 W.

2.2.4. Rețele de comunicații

Comuna este în raza de acoperire a rețelilor de telefonie celulară VODAFONE, ORANGE și COSMOTE, RDS. În localitate există rețea ROMTELECOM, INTERNET și televiziune prin cablu. De asemenea, o parte din locuitori dispun de antene satelit pentru recepția semnalelor TV.

2.2.5. Rețea de alimentare cu gaz

Din cele șase sate ale comunei, patru (Milaș, Orosfaia, Comlod, Hirean) beneficiază de rețea de alimentare cu gaze, celelalte două (După Deal și Ghemeș) nu sunt racordate la rețea. Rețeaua de alimentare cu gaz are o lungime totală de 28,35 km.

Aducțiune de gaz în satele aparținătoare Ghemeș, După-Deal.

2.3. Sănătate

În comuna Milaș se află un dispensar cu un medic și 1 asistent.

În localitatea Milaș este deschis un punct farmaceutic.

Cabinet medical individual

2.4. Mediu. Protecția mediului

Activitățile economice și sociale din comună nu sunt de natură să afecteze mediul ambiant, singurul aspect defavorabil este lipsa rețelei de canalizare în toate satele .

3. Economic

Economia comunei Milaș este bazată pe agricultură. Există mai multe societăți comerciale, care au ca obiect de activitate comerțul, prin magazine de desfacere proprii.

Printre societățile comerciale importante din comună se pot menționa:

- a) S.C. Vulturul Archiudean S.R.L.;
- b) S.C. Agrofarm Pacurar S.R.L.;
- c) S.C. Sinelli S.R.L.;
- d) S.C. Molnar S.R.L.
- e) AF Lar Ana;
- f) AF Uilăcan Mircea;
- g) AF Mesaroș Mirela;
- h) AF Grama Iosif;
- i) AF Florea;
- j) AF Matial Gheorghe
- k) PF Sălăgeanu Valerian;
- l) j) PF Moldovan.
- m) Claudiu și Darius SRL 281 B , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- n) Romonti Expres Trans SRL 23 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- o) Sinelli SRL Str. Principala 173 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- p) Adriwit SRL 75 A , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- q) Alessia & Oana Mixt SRL 281 B , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- r) Proauto CC SRL 124 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.

- s) Myl Nymsoc SRL-D 281 A , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- t) Midarfil Team SRL 22 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- u) Agraria Milaș SRL 6 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- v) Gar Properties SRL 111 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- w) Procolor Leader SRL 82 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- x) Oda Market SRL 281B , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- y) Mario Peleti SRL 48 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- z) Calipso Agro Ttransport SRL 49 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.
- aa) The Stars Line SRL 269 , Județul Bistrița-Năsăud, localitatea Milaș.

Magazin mixt din Milaș

3.1. Mediul de afaceri

Mediul de afaceri poate fi apreciat ca având un nivel de dezvoltare mediu în localitatea Milaș, având în vedere numărul de agenți economici înregistrați și domeniile de activitate ale acestora.

3. Turism

Principalele obiective turistice din localitatea Milaș sunt:

a) **Castelul "Teleki" din satul Comlod, construcție secolul al XVII-lea**

Reședința de la Comlod a fost construită în 1756, după cum atestă inscripția de pe fațada clădirii, de către István Wesselényi de Hadad (în română Hodod - unde se află o altă reședință a familiei) care se căsătorește în 1742 cu Polixenia Dániel la Vargyas (în română Vârghiș). Blazoanele din piatră ale celor două familii domină și acum fațada principală a clădirii: sub o coroană – simbol al alianței familiilor – se vede sirena cu un trandafir în mână, blazon al familiei Wesselényi, și lebăda cu gâtul străpuns de o săgeată, blazonul familiei Dániel. Cele două

blazoane au fost adăugate la 30 de ani după construcția clădirii și au fost executate în piatră de celebrul sculptor Anton Schuchbauer.

- b) **Mocanita Transilvaniei**
- c) Arbore cu tulpini multiple: -stejar;
- d) Grupul de case vechi;

- e) **Biserica ortodoxă "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril" din satul Milaș, construcție secolul al XIX-lea.**

- f) **Biserica Greco- Catolică din Milaș.**

- g) **Biserica Baptistă din Milaș;**
- h) **Monumentul Eroilor din Milaș**
- i) **Monumentul Eroilor din satul Ghomeș.**
- j) **Biserica Reformată din Orosfaia;**

k) **Biserica de lemn din Orosfaia** a fost construită în anul 1926. Are hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”.

Orosfaia este un sat românesc, așezat la marginea câmpiei, cu case răzlețe din pământ, bârne și cărămidă. Satul este amintit pentru prima dată în anul 1335.

Se amintește de o biserică de lemn mai veche, care ar fi fost construită prin anul 1700 în dealul cimitirului și care a dăinuit până în anul 1912, când a fost dărâmată de o furtună puternică. Între anii 1912-1926 serviciile religioase se săvârșeau într-o casă, iar între anii 1926-1927 se ridică un nou lăcaș de rugăciune.

Stilul bisericii este bizantin; se remarcă prin dimensiunile foarte mari pentru o biserică de lemn. Este tencuită atât în interior, cât și exterior. Noua biserică a fost binecuvântată la 21 noiembrie 1927 de dr. Iuliu Florian, Canonic Mitropolitan și a fost sfințită în ziua de 6 iunie 1936, sâmbăta, de către dr. Iuliu Hossu, episcopul greco-catolic al Clujului și Gherlei. La slujba sfințirii au luat parte 20 de preoți, printre care amintim pe preotul Aron Ignat din Ocnița, preotul Ioan Morariu din Pintic, preotul Emil Stanislav din Șopteriu, preotul Gavril Covăsan din Sfântu, preotul Teofil Hossu din Milaș, preotul Dionisiu Decei - protopop districtual. Între anii 1978-1982, biserica este reparată și pictată din nou, fiind resfințită în ziua de duminică, 29 mai 1983, de către episcopul ortodox P.S.S Iustinian Chira Maramureșanul, înconjurat de un numeros sobor de preoți.

De atunci, însă, biserica s-a degradat în timp, treptat, astfel că în anul 2005 s-a luat hotărârea de a se construi o nouă biserică, de această dată, în centrul satului.

- l) Biserica Ortodoxă din Orosfaia;
- m) **Biserica reformată din Comlod construcție secolul al XVI-lea**

Biserica în forma sa inițială a fost construită în secolul al XIV-lea. A fost remodelată în stil gotic în secolul al XV-lea. Poarta de sud a fost realizată în secolul al XVI-lea. A fost renovată la sfârșitul secolului XIX

- n) **Biserica de lemn din Comlod ortodoxa.**

Biserica de lemn din Comlod, comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud datează de la începutul secolului XIX. Lăcașul de cult are hramul „Sfântul Ioan Botezătorul” și figurează pe lista monumentelor istorice, cod LMI BN-II-m-B-01634.

Monumente și situri clasate. În lista monumentelor istorice 2015 se găsesc următoarele situri, ansambluri și monumente de arhitectură clasate în comuna Milaș:

COD LMI 2015	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
BN-I-s-B-20240	Necropolă celtică	Sat Comlod	”Dealul Viilor”	Hallstaat târziu
BN-I-s-B-01353	Așezare J	Sat Hirean	”Gruete” 5	Sec. II - III p. Chr.
BN-II-m-A-01631	Castelul Teleki	Sat Comlod	Nr. 35	1756
BN-II-m-B-01632	Casă	Sat Comlod	Nr. 62	început sec. XX
BN-II-m-B-01633	Școala maghiară, azi casă. Camin cultural	Sat Comlod	Nr. 67	început sec. XX

BN-II-m-B-01634	Biserica din lemn ”Sf.Ioan Botezătorul”	Sat Comiod	Nr. 89	început sec. XX
BN-II-m-A-01635	Biserica reformată	Sat Comiod	Nr. 111	Sec. XVI, XVII
BN-II-a-B-01636	Ansamblul rural Comiod.	Sat Comiod	Str. Principala nr. 20- 80.	Miji. Sec. XX

Castelul din Comlod.

Prezențe arheologice în Repertoriul Arheologic Național sunt incluse ca situri arheologice 5 obiective pe teritoriul Comunei Milas:

COD RAN	Denumire	Categorie	Tip	Localitate	Cronologie
33907.01	Necropolă celtică de la Comiod Dealul Viilor	Descoperire funerară	necropolă	Sat Comiod	Latene
33934.01	Așezare romană	Locuire civilă	așezare	Sat Hirean - Gruețe	Epoca romană sec.II-III p.Chr.
33890.01	Topor eneolitic la Milaș- Creang	Descoperire izolată	Obiect izolat	Sat Milas	Eneolitic
33943.01	Topor preistoric	Descoperire izolată	Obiect izolat	Sat Orosfaia	Neolitic
33943.02	Necropolă celtică de la Orosfaia Dealul Viilor	Descoperire funerară	necropolă	Sat Orosfaia	Latene

o) Biserica Reformată din satul Comlod, monument istoric, construcție secolul al XVI-lea, Edificiul se află înscris în lista monumentelor istorice sub codul LMI: BN-II-m-A-01635.

Biserica Ortodoxă din Comlod;

Monumentul Eroilor din Milaș.

Deși în momentul de față nu există nici o pensiune în localitate, potențialii turiști pot beneficia de facilitățile de cazare oferite de locuințele particulare.

Din punct de vedere al posibilităților de acces, există un drum de acces asfaltat dinspre Bistrița.

Drumurile pietruite din localitate îngreunează circulația autoturismelor între sate.

4. Educație și cultura

4.1.Învățământ

În comuna Milaș există o școală cu clasele I-VIII Școala Gimnazială „Cardinal Iuliu Hossu” Milaș și o singura grădiniță.

Școala din Comuna Milaș a fost reabilitată în anul 2019.
Toate celelalte clădiri în care s-a desfășurat procesul educațional sunt în conservare.

Teren de sport amenajat in Milaș .

Grădinița cu program normal din Milaș.

În școli învață 77 elevi, iar grădinițele găzduiesc 22 de preșcolari.
Transportul elevilor la școală se face cu un microbuz, aflat în proprietatea primăriei,
furnizat de MEdCT.

Școala Generală cu clasele I-VIII Milaș

4.2. Cultura

Pe raza comunei există 3 cămine culturale, în satele Milaș reabilitat, Orosfaia reabilitat in anul 2017 și Comlod.

Toate căminele sunt în stare de funcționare bună, dar se intenționează pe viitor efectuarea unor reparații capitale la clădiri.

Pentru Căminul din Orosfaia s-au efectuat următoarele lucrări:

- ✓ Reabilitare modernizare cămin cultural Orosfaia.
- ✓ Amenajare gard, pavare curte
- ✓ Amenajare curte cu pavaj, fosa septică din poliester (cămin Orosfaia)

În cadrul căminului cultural Milaș există și o bibliotecă, în al cărei patrimoniu sunt peste 17.000 de volume, tablă și biblionet.

Camin cultural si biblionet in localitatea Milaș.

Caminul cultural din localitatea Orosfaia-reabilitat 2017.

Caminul cultural Comlod.

Începând cu anul 2008, în localitate se desfășoară un festival de muzică populară, sub sigla „Moștenitorii”. Se intenționează organizarea acestui festival în fiecare an.

În fiecare zi de vineri se organizează în localitatea Milas o piață de desfacere pentru produse specifice: haine, materiale de construcții, animale.

5. Resurse umane

6.1. Populația

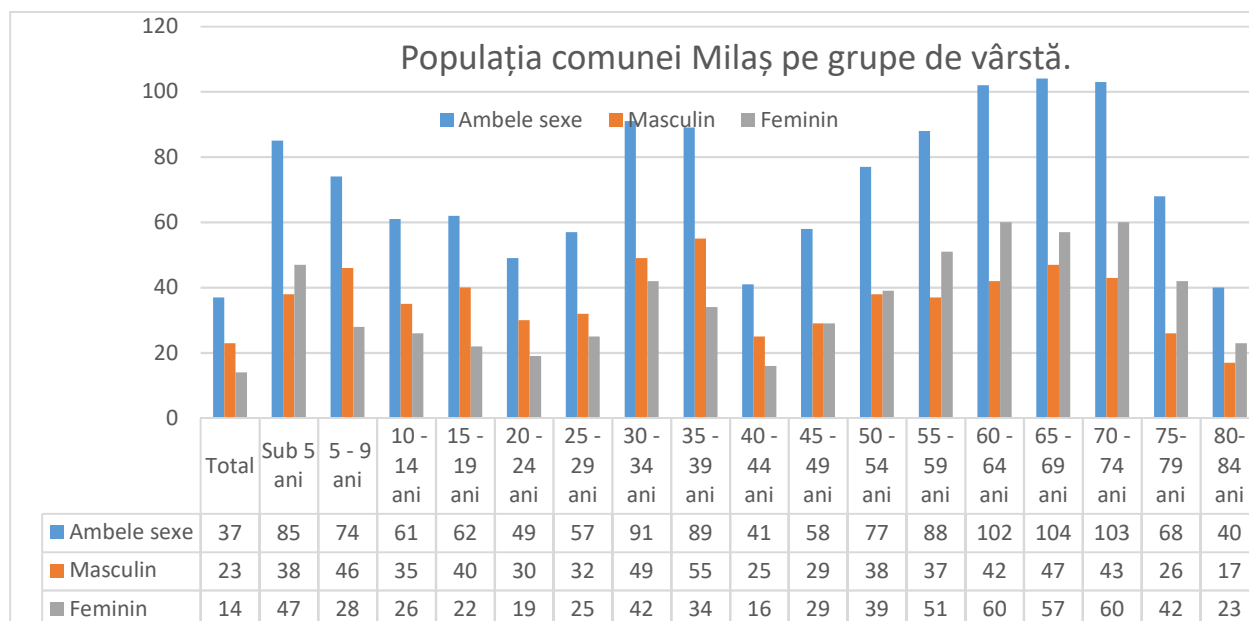
Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Milaș se ridică la 1.286 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 1.559 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (90,59%).

Principalele minorități sunt cele de romi (4,67%) și maghiari (3,73%). Pentru 0,86% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

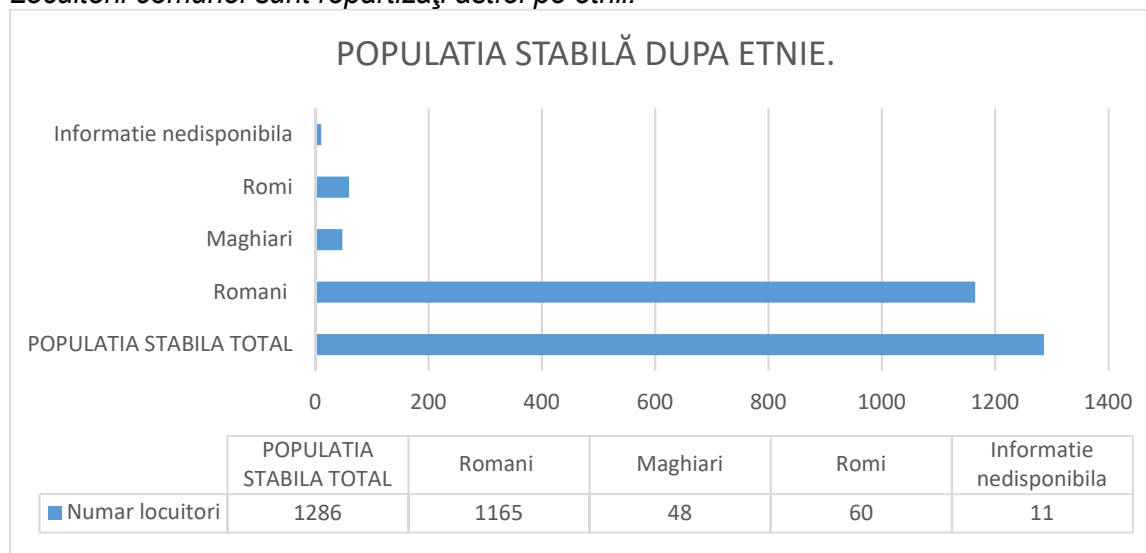
Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (87,33%), dar există și minorități de greco-catolici (4,43%), reformați (3,73%) și baptiști (2,8%).

Pentru 0,93% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

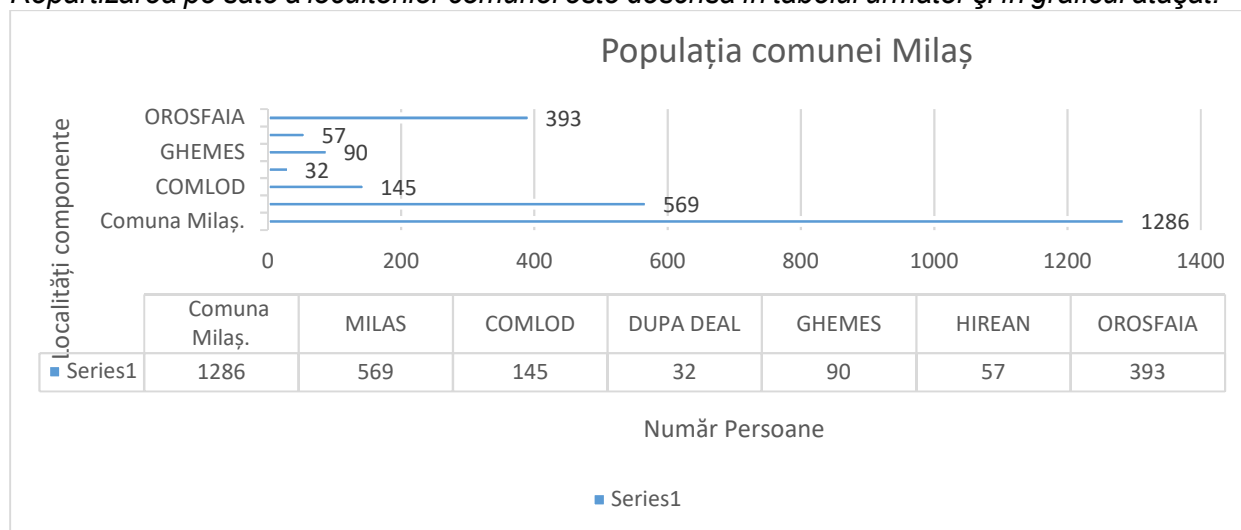
Conform datelor rezultate în urma recensământului din anul 2011 Comuna Milaș are 1286 locuitori, din care 634 femei și 652 bărbați.

Locuitorii comunei sunt repartizați astfel pe etnii:

Repartizarea pe sate a locuitorilor comunei este descrisă în tabelul următor și în graficul atașat:

IV.ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT (acronim pentru Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) este un instrument al managementului strategic. *SWOT* este o metodă de evaluare calitativă, bazată pe analiza mediului intern (puncte tari si puncte slabe) și a mediului extern (oportunități și amenințări). Rezultatul analizei SWOT poate fi utilizat in scopul identificării unor **strategii**. Elementele SWOT pot fi îmbinate în mai multe variante atunci când se pune problema definirii unei strategii de dezvoltare locală:

- utilizarea punctelor tari în vederea valorificării optime a oportunităților oferite de mediul extern;
- exploatarea oportunităților oferite de mediul extern, în scopul contracarării punctelor slabe;
- reducerea amenințărilor venite din partea mediului extern, pe baza caracteristicilor punctelor tari;
- reducerea punctelor slabe și evitarea amenințărilor mediului extern.

AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Suprafața teritorial-administrativă a comunei este de 4.933 ha, majoritatea terenului este sau poate fi utilizat pentru agricultură - potențial agrar bine conturat; - Ocupațiile principale în zonă sunt agricultura și creșterea animalelor; -Principalele culturi în comună sunt: grâu, porumb, floarea soarelui, orz, ovăz si cartofi.	- Dotarea tehnică relativ precară a agricultorilor; - Potențial tehnic deficitar la nivelul comunei; - Parcelarea loturilor de pământ; - Lipsesc echipamentele de irigații; - Infrastructură zootehnică deficitară; - Agricultorii din comună nu consideră activitatea lor ca fiind rentabilă, prețurile pentru recolte sunt considerate mici, insuficiente - pentru acoperirea costurilor; - Agricultura poate fi considerată de subzistență;

-

Prezența fânețelor Cea mai mare parte din populația comunei consideră sectorul agricol prioritar pentru dezvoltarea locală. agenții economici locali consideră sectorul agricol prioritar pentru dezvoltarea nivelului de trai din comună. Locuitorii cresc în principal porcine, bovine și ovine; Existența unor societăți comerciale care desfășoară activități de prelucrare a produselor agricole - morărit. Deschiderea unei fabrici de produse lactate la Teaca. Construcția unui uscător de cereale	Doar 57,2% din suprafața agricolă a Comunei Milaș este reprezentată de suprafața arabilă; Prezența suprafețelor neagricole ocupate cu terenuri degradate și neproductive (5%); Majoritatea dintre localnicii comunei nu știu de existența Asociațiilor Agricole din teritoriu ; Serviciile de consultanță pentru locuitori sunt deficitare, aceștia sunt slab informați asupra mediului economic agricol. Pondere scăzută a suprafeței agricole ocupată de livezi și pepiniere pomicole (0,2 %); Pondere scăzută a suprafeței agricole ocupată de vii și pepiniere viticole (0.1%)
---	--

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
Terenuri agricole care nu sunt exploatate; Condiții climatice propice pentru cultura anumitor plante(sfecla de zahar, soia, mazare,etc); Oportunități de investiții - costurile mici ale terenurilor agricole; Rețeaua de drumuri poate fi utilizată de utilajele agricole; Existența Planului Național Strategic de Dezvoltare Rurală; Aprobarea Programului național- cadru de Restructurare și Modernizare a unor unități de profil zootehnic; Accesarea Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală pentru proiectele de investiții realizate după 1 ianuarie 2007, pentru finanțarea agriculturii și dezvoltării rurale; Sprijinul oferit din partea Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Bistrița-Năsăud pentru Consultanță Agricolă cu privire la accesarea fondurilor europene; Dezvoltarea mediului non-guvernamental ce activează în domeniul agriculturii ecologice; Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice; Creșterea numărului de alimente tradiționale de calitate înregistrate la nivel național; Mentinerea subvenției de la Uniunea Europeană pentru domeniul agricol;	- Informare deficitară a producătorilor agricoli cu privire la normele europene și politicile agricole; - Păstrarea unor metode tradiționale de cultivare a terenurilor agricole; - Cadrul legislativ instabil; - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; - Lipsa forței de muncă în agricultură - populația este îmbătrânită. - Construcția de noi locuințe ce conduce la scăderea suprafeței agricole; - Cunoștințe insuficiente de antreprenoriat a întreprinzătorilor din domeniul agricol la nivel național comparativ cu media Uniunii Europene; - Eroziunea și degradarea calității solurilor ce conduc la scăderea randamentului; - Concurența acerbă de pe piața produselor agroalimentare; - Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene; - Cunoștințe insuficiente a agricultorilor în ceea ce privește elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din AFIR (Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale); - Cadru legislativ instabil și insuficiența cunoașterii acestuia în rândul populației din mediul rural; - Reducerea subvențiilor pentru agricultură.

În special pentru agricultura ecologică.

- Existența unui cadru legislativ favorabil pentru înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole;
- Facilități legislative pentru arendarea suprafețelor agricole;
- Intenția guvernului pentru relansarea Programului Rabla pentru utilaje agricole;
- Existența Grupurilor de Acțiune Locală care sprijină micii fermieri;

INFRASTRUCTURĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Căi acces în comună: drumul județean DJ 173, care permite accesul dinspre Bistrița și Târgu-Mureș. Drumul este asfaltat, în întregime spre Mureș. - Existența pe întregul teritoriu a rețelei de internet, cablu TV și telefonie mobilă/fixă; - Comuna este inclusă pe itinerariile mijloacelor de transport în comun între localități, existând stații de așteptare amenajate, cu refugii și scaune pentru călători; - Aproape toți locuitorii comunei sunt racordați la rețeaua de energie electrică; - În comună există rețea de alimentare cu apă potabilă și canalizare cu stație de epurare; - Patru dintre cele șase sate ale comunei sunt racordate la rețeaua de gaze;	Lipsa rețelei de alimentare cu gaz metan pe întreg teritoriul comunei - acesta este folosit cu ajutorul buteliilor; Mare parte din drumurile comunei nu sunt asfaltate, ceea ce pune probleme serioase pentru circulația auto; Satul Orosfaia, Comlod, Ghemes și Hirean nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă;

OPORTUNITĂȚI	RISURI
- Modernizarea și asfaltarea drumurilor locale; - Extinderea rețelei de alimentare cu apă; - Existența unor programe guvernamentale care oferă finanțări nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii; - Creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Europene pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu.	Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; Lipsa de informații legate de normele europene de mediu; Interes slab față de protecția mediului; Lipsa informațiilor ecologice; Fonduri insuficiente pe plan local pentru refacerea și modernizarea infrastructurii;

MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Localnicii din Comuna Milaș sunt mulțumiți de calitatea apei potabile. - În comună există rețea de alimentare cu apa potabilă și canalizare cu stație de epurare; - Localnicii din comuna Milaș consideră că poluarea nu reprezintă o problemă pentru comunitate; - Localnicii comunei consideră că modul de colectare selectivă al deșeurilor nu reprezintă o problemă și se colectează selectiv; - Nu există o informare la nivelul comunei cu privire la energia verde. - Lipsa unor factori semnificativi de poluare a mediului; - Patru dintre cele șase sate ale comunei sunt racordate la rețeaua de gaze;	- Deteriorarea calității apei, în cazul în care evacuările de ape uzate și menajere vor continua să se facă necontrolat; - Nivel scăzut de educare al populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor; - Infrastructura socială este slab dezvoltată; - Lipsa de informare în domeniul ecologiei/protecției mediului; - și puțini locuitori ar fi interesați să investească în domeniul energiei verde, dacă se ivește oportunitatea în următorii ani; - Satul Orosfaia, Comlod, Ghemes și Hirean nu sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă potabilă;

OPORTUNITĂȚI	RISURI
- Posibilitatea accesării fondurilor europene destinate reabilitării condițiilor de mediu din zona rurală; - Disponibilitatea finanțării prin Fondul de Mediu pentru realizarea proiectelor cuprinse în Planul Național de Acțiune pentru Protecția Mediului; - Existența programelor LIFE Mediu și Natura ale UE; - Extinderea rețelei de alimentare cu apă; - Existența unor programe guvernamentale care oferă finanțări nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii; - Creșterea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Europene pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu.	- Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR și FEP; - Lipsa de informații legate de normele europene de mediu; - Interes slab față de protecția mediului; - Lipsa informațiilor ecologice; - Fonduri insuficiente pe plan local; - Insuficiența preocupării agenților economici privind re folosirea ambalajelor; - Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului, în special la nivelul populației vârstnice; -

ECONOMIC	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența în zonă a unui număr semnificativ de agenți economici; - Ocupațiile de bază ale locuitorilor, cultura plantelor și creșterea animalelor, beneficiază de condiții favorabile; - Infrastructura dezvoltată în domeniul alimentației publice; - Productivitatea ridicată a terenurilor agricole; - Infrastructura dezvoltată (rețele de alimentare cu energie electrică, apă potabilă, gaz metan); - Infrastructură de comunicații dezvoltată; - Accesul relativ ușor la localitate; - Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie; - Fonduri europene ce sprijină dezvoltarea antreprenoriatului; - Consolidarea programelor de pregătire, învățare continuă și dezvoltare a abilităților antreprenoriale; - Dezvoltarea pachetelor de instrumente financiare pentru sprijinirea micilor afaceri; - Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații pentru a conecta societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică; - Creșterea permanentă a cererii de alimente de calitate pe piețele naționale și internaționale, inclusiv a cererii de alimente ecologice certificate; - Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban;	- Resurse financiare insuficiente pentru susținerea unor investiții; - Lipsa culturii asociative, a înființării unor asociații și fundații; - Lipsă de informare privind politicile europene și mediul economic extern; - Infrastructură deficitară de asistență pentru afaceri; - Forță de muncă necalificată și insuficientă în mediul rural; - Mediu politic instabil și dese schimbări în legislație (inclusiv cele din domeniul fiscal); - Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); - Disparități între zonele rurale și cele urbane datorate slabei capacități în asigurarea infrastructurii și a serviciilor de bază; - Blocarea creditării din cauza crizei economice și a blocajelor financiare; - Efectele negative ale crizei economice asupra mediului de afaceri; - Slaba informare a populației din mediul rural cu privire la procedurile de înființare a unei afaceri; - Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări; - Atractivitate scăzută a mediului de afaceri din cauza lipsei facilităților pentru investitori;
ECONOMIC	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența programelor guvernamentale care susțin întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-urile); - Politica Uniunii Europene cu privire la activitățile din domeniul cercetării și inovării din cadrul microîntreprinderilor. -	- Adaptabilitate scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; - Creșterea ratei inflației și a ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației.

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- Existența resurselor locale, terenuri agricole care pot fi exploatate; - Prețul redus - competitiv - al terenului; - Existența unor programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale și dezvoltarea micilor întreprinderi; - Reintroducerea în circuitul economic a bazei tehnico-economice a fostelor asociații agricole; - Existența asistenței financiare din partea Uniunii Europene prin fonduri nerambursabile - Fonduri Structurale sau Fonduri de Coeziune; - Atragerea unor investitori români și străini; - Dezvoltarea unor organizații neguvernamentale care pot atrage fonduri extrabugetare; - Dezvoltarea sectorului privat axat pe exploatarea resurselor naturale existente - Atragerea investitorilor în comună; - Atragerea resurselor suplimentare prin utilizarea fondurilor Uniunii Europene și a fondurilor guvernamentale.	- Preocupare scăzută pentru realizarea de investiții; - Informații deficitare despre fondurile nerambursabile, atât autohtone cât și oferite de Uniunea Europeană; - Lipsă de informare privind normele și politicile europene; - Cunoașterea insuficientă a mediului economic extern; - Creșterea posibilității muncii la negru, cu efecte negative asupra mediului economic local; - Atractivitate turistică - încă - redusă, ceea ce împiedică lansarea unor afaceri în domeniu.

TURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
În comună există mai multe obiective de interes turistic: 7 biserici, Castelul de la Comlod - monument istoric etc; În localitate există monumente comemorative ale eroilor căzuți în cele două războaie mondiale întreținute de Consiliul Local; Posibilitatea de a ajunge relativ ușor în localitate; Existența cimitirelor în care se găsesc monumente ale eroilor; Specificul agro-economic al localității se pretează la agroturism.	Resurse financiare insuficiente pe plan local pentru lansarea unor activități agroturistice; Terenuri de sport ne-modernizate; Nu există nici o formă de promovare a turismului în comună; Lipsa facilităților de cazare organizate.

OPORTUNITĂȚI	RISCURI
- Investiții pentru promovarea turismului din zonă; - Comuna se află pe DJ 173; - Valorificarea potențialului turistic prin îmbunătățirea serviciilor turistice; - Îmbunătățirea calității infrastructurii și utilităților; - Modernizarea și asfaltarea tuturor drumurilor din localitate;	- Lipsa atractivității turistice a localității; - Promovarea insuficientă a zonei - aceasta nu este recunoscută pentru potențialul turistic; - Fonduri insuficiente pentru realizarea unor investiții turistice la nivel local.

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Existența unei școli și a unei grădinițe în comună; - Dotarea cu calculatoare a școlilor și conectarea acestora la internet; - Grădinițele sunt dotate corespunzător; - Existența personalului didactic calificat; - Existența unui microbuz special destinat pentru transportul elevilor; - Existența unei clădiri modernizate care are destinația <i>cămin cultural</i>. - Existența unei biblioteci cu 17000 de volume și biblionet. - Cei mai mulți localnici consideră prioritară dezvoltarea sectorului educațional, agenții economici consideră sectorul educațional important pentru îmbunătățirea nivelului de trai din comună; - Locuitorii Comunei Milaș susțin că aceasta este un loc bun pentru creșterea și educarea copiilor.	- Lipsa rețelelor de canalizare afectează funcționarea școlilor și grădinițelor; - Lipsește învățământul liceal sau profesional în localitate. - Scăderea populației școlarizate în învățământul primar și gimnazial datorată scăderii populației; - Buget insuficient alocat învățământului, generând recurgerea la finanțare prin aportul familiilor elevilor; - Politica de salarizare existentă în domeniul educațional, cu influențe negative asupra calității actului didactic; - Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere; - Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale.

OPORTUNITĂȚI	RISURI
Construcția unei săli de sport; Construcția unei baze sportive; Obținerea unei finanțări pentru dotarea școlilor cu mobilier și echipamente IT moderne; Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și a formării profesionale; Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice; Posibilitatea preluării modelului de bună practică „After school”; Existența programelor educaționale pilot; Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate Posibilitatea accesării fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltarea sectorului cultural; Existența programelor de finanțare naționale; Existența Fondurilor Structurale; Existența Programului Prioritar Național pentru reabilitarea, modernizarea infrastructurii culturale și dotarea așezămintelor culturale din mediul rural; Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea.	Scăderea gradului de instrucție școlară a populației tinere; Riscul abandonului școlar datorită sărăciei, Plecarea copiilor și tinerilor din comună pentru studii superioare la oraș. Insuficiența fondurilor locale pentru modernizarea tuturor școlilor și grădinițelor. Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate; Lipsa interesului privind domeniul cultural, nerecunoscându-se aportul la dezvoltarea locală și creșterea calității vieții; Lipsa posibilității afirmării artiștilor locali pe plan național; Fonduri insuficiente alocate sectorului cultural.

RESURSE UMANE- PIAȚA MUNCII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Personal calificat în agricultură și zootehnie; - Instituțiile locale dotate cu rețea de calculatoare și internet. - Populația este dispusă să facă naveta pentru asigurarea nevoilor zilnice chiar și pe distanțe între 11 - 30 km sau peste 30 km. - Numărul șomerilor din comună a fost mai mic în luna decembrie 2015 cu 29.6% comparativ cu luna decembrie 2011. - În Comun, numărul mediu al salariaților a scăzut în anul 2015 cu 29.2% față de anul 2009; - Oferta locurilor de muncă din comună este foarte redusă ; - Forța de muncă din Comuna Milaș este insuficientă; - Numărul locurilor de muncă este insuficient, nivelul salariilor la fel;	- Migrația forței de muncă în orașe; - Îmbătrânirea demografică a populației; - Lipsa interesului de a munci manifestat de o parte dintre locuitori; - Lipsa personalului calificat; - Natalitatea scăzută..

RESURSE UMANE- PIAȚA MUNCII	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
Posibilitatea accesării unor programe de finanțare pentru reconversie profesională și crearea unor locuri de muncă pentru șomeri; Atragerea șomerilor spre activități agricole; Posibilitatea de creare de noi locuri de muncă prin facilitarea accesului la finanțare a microîntreprinderilor; Stimularea revenirii în țară a persoanelor plecate să muncească în străinătate; Creșterea vârstelor active de muncă atât pentru bărbați, cât și pentru femei; Descurajarea pensionării anticipate și încurajarea muncii în regim de lucru parțial. Posibilitatea investițiilor în comună pentru crearea locurilor de muncă, având în vedere existența personalului calificat și nivelul redus al costurilor potențiale; Existența Strategiei Naționale Antisărăcie.	Îmbătrânirea demografică și rate ale natalității din ce în ce mai scăzute; Rata redusă de absorbție pe piața muncii a tinerilor absolvenți; Creșterea ponderii muncii la negru; Nerecunoașterea atractivității turistice a zonei și a investitorilor din comună. Scăderea capacității economiei și societății de a genera oportunități de muncă; Reducerea drastică a populației școlare, care pe termen lung are ca efect forța de muncă necalificată; Lipsa de structurare a învățământului secundar și universitar față de cerințele pieței muncii determină creșterea numărului de șomeri în rândul populației calificate; Criza economică actuală determină restrângerea activității sectoarelor economice și implicit creșterea ratei șomajului;

V. VIZIUNEA ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ.

Pentru perioada 2021-2027, comuna Milaș, județul Bistrița Năsăud, și-a stabilit următoarele direcții de dezvoltare și obiective care vor contribui la realizarea obiectivului general al Strategiei comunei

Obtiv general:

„Dezvoltarea durabilă și echilibrată a comunei Milaș prin abordarea integrată a aspectelor economice, sociale și de mediu care vor contribui la punerea în valoare și valorificarea punctelor tari și la reducerea punctelor slabe cu care se confruntă comuna”.

Obiectivele strategice.

Analiza resurselor comunei Milaș, a necesităților și problemelor cu care aceasta se confruntă, a oportunităților și a măsurilor de intervenție utile pentru dezvoltarea comunei fac necesară identificarea unor obiective importante pentru strategia de dezvoltare 2021-2027.

Consiliul Local Milaș își propune următoarele obiective strategice pentru dezvoltarea socio-economică a comunei:

- Sprijinirea dezvoltării economice prin promovarea parteneriatului public-privat;
- Ridicarea standardului de viață a locuitorilor din comună;
- Creșterea nivelului de competitivitate și atractivitate a zonei;
- Crearea de oportunități și facilități pentru potențialii investitori;
- Diversificarea serviciilor publice oferite cetățenilor;
- Creșterea atractivității turistice a localității;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice și a celorlalte utilități publice;
- Eficientizarea potențialului forței de muncă din zonă;
- Creșterea nivelului de educație al populației prin dezvoltarea bazei materiale a unităților educaționale;
- Protecția mediului înconjurător și dezvoltarea infrastructurii de mediu.

Obiective specifice.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Milaș este concepută pentru a sprijini atingerea obiectivelor de dezvoltare economico-socială ale localității, în concordanță cu acțiunile **Programului de Dezvoltare 2020-2024.**

Aceasta a fost structurată pe capitole ce reprezintă și obiectivele specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Milaș:

În acest context, **direcțiile de dezvoltare strategică** a comunei Milaș în perioada 2020 – 2024 sunt

- > Integrarea europeană;
- > Educație și cultură;
- > Asistență socială; Protecție socială;
- > Sănătate;
- > Resurse umane;
- > Agricultură și dezvoltare rurală;
- > Economie și turism.
- > Infrastructură locală și utilități;
- > Protecția mediului înconjurător.

INTEGRARE EUROPEANĂ

În ceea ce privește integrarea europeană, obiectivele specifice ale Consiliului Local sunt:

1. Fundamentarea politicilor publice pe principiile formulate de documentele Uniunii Europene;

Consiliul Local Milaș va susține colaborarea între actorii locali din Milaș și cei cu atribuții similare din alte țări membre ale Uniunii Europene pentru implementarea politicilor europene.

2. Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene la nivelul Consiliului Local Milaș.

Consiliul Local Milaș va urmări mai multe direcții de acțiune pentru accesarea și absorbția fondurilor europene. Se va urmări îmbogățirea portofoliului de proiecte și pregătirea documentației necesare pentru asigurarea eligibilității și finanțării proiectelor.

De asemenea se vor urmări în permanență oportunitățile de finanțare în cadrul cărora Consiliul Local Milaș va putea aplica pentru atragerea fondurilor nerambursabile guvernamentale și europene la nivelul localității. Se va avea în vedere corelarea între necesitățile comunei și obiectivele de investiții finanțate prin fonduri nerambursabile.

Consiliul Local Milaș va asigura cofinanțarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă, propuse spre finanțare și derularea corespunzătoare a proiectelor finanțate.

3. Creșterea capacității instituționale a administrației publice privind procedurile europene cu privire la derularea fondurilor de coeziune și a celor structurale.

La nivelul Primăriei Milaș se intenționează formarea unei echipe mixte de funcționari (economisti, tehnicieni, juriști) care să se ocupe de accesarea și derularea de proiecte în cadrul programelor cu finanțare nerambursabilă.

EDUCAȚIE

Consiliul local al comunei Milaș intenționează asigurarea dotării corespunzătoare a unităților de învățământ și grădinițelor din localitate.

Măsuri - acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor:

- Dezvoltarea infrastructurii de învățământ la standarde europene;

- Dezvoltarea infrastructurii de agrement și recreere;

Implementarea acestor proiecte va avea următoarele efecte:

- existența unor condiții optime pentru procesul de educație și instruire a tinerilor din comună;

CULTURĂ

Valorificarea patrimoniului cultural local

Se intenționează organizarea unor expoziții, târguri, manifestări social-culturale, care să permită valorificarea patrimoniului cultural local.

Anul acesta a fost organizat festivalul de muzică populară „Moștenitorii”, la care au participat mai multe formații artistice din zonă. Se intenționează pe viitor organizarea în fiecare an a festivalului.

Măsurile - acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor:

- Dezvoltarea infrastructurii culturale la standarde europene;
- Dezvoltarea infrastructurii de agrement și recreere;
- Creșterea interesului locuitorilor localității pentru moștenirea culturală.

Implementarea acestor proiecte va avea următoarele efecte:

- ✓ asigurarea condițiilor pentru desfășurarea de activități culturale;
- ✓ asigurarea standardelor minime de recreere și agrement pentru populația comunei, în special a tinerilor;
- ✓ consolidarea unui „portofoliu” de obiceiuri și tradiții, care să fie transmise mai departe generațiilor tinere

PROTECȚIE SOCIALĂ

Se va urmări absorbția persoanelor active și a pensionarilor, asigurarea accesului cetățenilor la serviciile sociale, completarea și dezvoltarea sistemului de protecție socială, dezvoltarea capacității consiliului local de identificare a problemelor sociale și de dezvoltare de programe sociale.

Măsurile - acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor:

- Dezvoltarea infrastructurii de tip social;
- Sprijinirea dezvoltării societății civile în domeniul social.

Implementarea acestor proiecte va avea următoarele efecte:

- ✓ Asigurarea condițiilor normale de viață pentru persoanele cu nevoi sociale;
- ✓ Dinamizarea sectorului social prin înființarea unui ONG care să se implice în respectarea standardelor în domeniu, în pregătirea și implementarea de proiecte.

SĂNĂTATE

Consiliul Local Milaș va sprijini extinderea și dezvoltarea serviciilor medicale și a unităților de farmacie pe teritoriul comunei.

RESURSE UMANE

Măsuri - acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor:

- Creșterea expertizei în pregătirea și implementarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;
- Creșterea nivelului de calificare a forței de muncă din comună

Implementarea acestor proiecte va avea următoarele efecte:

- ✓ Creșterea competențelor și expertizei angajaților autorității locale în ceea ce privește pregătirea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;
- ✓ Creșterea nivelului de calificare al populației din comună.

AGRICULTURA ȘI DEZVOLTAREA RURALĂ

România este țara cu cel mai mare potențial agricol din Europa, agricultura fiind una dintre ramurile de bază ale economiei mondiale. În domeniul agriculturii și dezvoltării rurale va fi necesară o abordare care să permită integrarea în Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene. Principalele măsuri ar trebui luate pentru trecerea de la agricultura de subzistență, cea practică în prezent, la cea comercială, precum și măsuri de dezvoltare a unor activități economice care să conducă la diversificarea locurilor de muncă.

Se vor urmări implementarea unor Practici de agricultură durabilă, adaptate condițiilor climaterice și solului, activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local

Consiliul Local al comunei Milaș va urmări în perioada 2021-2027 următoarele obiective specifice:

1. Stimularea transformării gospodăriilor țărănești în ferme familiale cu caracter comercial;

Agricultura din Milaș se caracterizează printr-o productivitate ridicată a terenurilor. Populația comunei nu poate investi în dotarea cu mașini agricole și utilaje moderne pentru propriile exploatații agricole, datorită prețului ridicat al mijloacelor tehnice și rentabilității comerciale scăzute a agriculturii. Alte cauze: îmbătrânirea populației ocupate în agricultură, infrastructură deficitară, lipsa utilajelor de lucru cu pământul, interesul scăzut al șomerilor pentru activități agricole. Gospodăriile țărănești produc aproape numai pentru consumul propriu, de aceea ar trebui încurajată apariția fermelor agricole.

2. Agricultură ecologică și creșterea gradului de irigare a culturilor

3. Încurajarea parteneriatului public-privat.

O altă cauză a ineficienței agriculturii este lipsa unei piețe a produselor agricole care să faciliteze comerțul cu produse agricole și obținerea de venituri de către fermieri.

Rentabilitatea comercială scăzută a agriculturii este cauzată în principal de prețurile mici oferite pentru produsele agricole. Este foarte important ca autoritățile locale din Milaș să se implice în încurajarea parteneriului public-privat pentru achiziționarea produselor agricole.

În localitate există o societate comercială care prelucrează produse agricole, ceea ce reprezintă un punct de sprijin semnificativ pentru parteneriatele public-privat ce ar putea fi dezvoltate în continuare.

4. Dezvoltarea și modernizarea satelor

Al doilea pilon al Politicii Agricole Comune este cel de dezvoltare rurală. Acesta are în vedere dezvoltarea infrastructurii rurale în scopul diversificării și comercializării produselor agricole. Așadar pentru modernizarea satelor, Consiliul Local Milaș va acționa în următoarele direcții:

- alimentarea cu apă a satelor Orosfaia și Comlod;
- extinderea unei rețele de canalizare ;
- introducerea rețelei de alimentare cu gaz în satele După Deal și Ghemeș;
- asfaltarea tuturor drumurilor din Milaș.

5. Implementarea tehnicilor agricole moderne pentru perfecționarea pregătirii profesionale

Pentru a obține producții satisfăcătoare, la standarde impuse de Piața Agricolă Comună, agricultorii trebuie să aibă în vedere tehnologii de producție performante, să fie la curent cu noutățile în domeniu. Acestea se pot realiza doar prin acces la servicii de instruire și consultanță.

În acest sens. Consiliul Local Milaș, împreună cu Oficiul Județean de Consultanță Agricolă, va putea organiza cursuri de calificare pentru diverse meserii agricole, pentru ca agricultorii să se descurce cu noutățile tehnologice și legislația din domeniu.

Se vor organiza conferințe, întâlniri cu producătorii agricoli pentru a explica noutățile tehnologice din domeniu. Vor fi realizate prezentări complexe, cu studii de caz și exemple, astfel încât beneficiarilor acestor acțiuni să li se ofere o informare completă și corectă

Implementarea acestor proiecte va creșterea productivității agriculturii,

- ✓ creșterea nivelului de trai al populației care lucrează în agricultură;
- ✓ creșterea importanței activităților non-agricole (ex: dezvoltarea mediului de afaceri);
- ✓ practicarea agriculturii în concordanță cu standardele tehnice și de mediu adecvate.

ECONOMIE ȘI TURISM ȘI SPORT

Măsuri - acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor:

- Creșterea numărului de asocieri ale agenților economici;
- Stimularea realizării de investiții în zonă;
- Realizarea unor programe de pregătire pentru practicanții de agro-turism;
- Realizarea unor produse turistice diversificate;
- Realizarea și promovarea unor evenimente locale;
- Realizarea unor programe de pregătire pentru practicanții de agro-turism

Dezvoltarea serviciilor turistice în comuna Milaș

Prin îmbunătățirea infrastructurii și prin promovarea potențialului turistic existent pe teritoriul comunei Milaș se urmărește atragerea de investiții în domeniul turismului și promovarea turismului în zonă. În acest sens se va avea în vedere promovarea obiectivelor turistice din localitate.

Consiliul Local Milaș intenționează să depună un proiect pentru construcția și modernizarea unei baze sportive în localitate.

Implementarea acestor proiecte va avea următoarele efecte:

- ✓ creșterea volumului investițiilor;
- ✓ îmbunătățirea nivelului de trai al populației prin creșterea ratei de ocupare;
- ✓ dezvoltarea de activități non-agricole cum sunt industria și turismul;
- ✓ practicarea agriculturii în concordanță cu standardele tehnice și de mediu în vigoare;
- ✓ creșterea vizibilității comunei.

INFRASTRUCTURA ȘI GOSPODĂRIA COMUNALĂ.

1. Refacerea infrastructurii

Refacerea infrastructurii impune ca direcție prioritară creșterea calității drumurilor. În comuna Milaș sunt mai multe drumuri locale neasfaltate sau doar pietruite. Unul dintre proiectele demarate este cel de asfaltare și modernizare a drumurilor.

În perioada 2021-2027, Consiliul Local Milaș va avea în vedere următoarele domenii:

- reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri; Rețea de drumuri funcțională care să deservească nevoile curente ale locuitorilor și a activităților economice fără să afecteze starea mediului înconjurător;
- dezvoltarea unui program de întreținere a rețelei de drumuri publice;
- asigurarea protecției mediului;
- Asigurarea de posibilități de utilizare a energiei termice și gazelor naturale pentru majoritatea populației
- Introducerea apei în satele Orosfaia și Comlod.
- Extinderea canalizării în satele Orosfaia și Comlod.
- Extindere și modernizare iluminat public în Comuna Milaș.

2. Extinderea rețelei de canalizare și a stației de epurare

Extinderea rețelei de canalizare este unul dintre proiectele prioritare pentru comuna

Milaș, datorită implicațiilor sociale și economice negative pe care lipsa acestei rețele le generează.

3. Extinderea rețelei de alimentare cu gaz

Consiliul local al comunei Milaș își propune pentru perioada 2021-2027 alimentarea cu gaz a satelor După Deal și Ghemeș. Așa cum s-a precizat anterior, locuitorii acestor sate se bazează pe butelii de aragaz pentru aprovizionarea cu gaz.

4. Extinderea rețelei de alimentare cu apă în Orosfaia și Comlod

Consiliul Local al comunei Milaș își propune să asigure alimentarea cu apă potabilă a tuturor locuitorilor comunei, prin extinderea rețelei astfel încât să acopere și satele Orosfaia și Comlod.

5. Extinderea și modernizare iluminat public în Comuna Milaș

Consiliul Local al Comunei Milaș își propune să modernizeze și eficientizeze iluminatul public în Comuna Milaș, în vederea siguranței cetățenilor pe timp de noapte prin creșterea numărului de becuri și montarea surselor de iluminat economice.

PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Dezvoltarea durabilă ca strategie prin care comunitățile rurale caută căi de dezvoltare economică

Dezvoltarea economică-socială durabilă a unei comunități locale nu se poate realiza fără o politică bine fundamentată de conservare și protejare a mediului înconjurător. Resursele naturale sunt limitate, iar conservarea și re folosirea acestora ar fi în beneficiul comunității. Acest lucru ar duce și la creșterea indicilor calității vieții pentru locuitorii comunei.

Pentru implementarea la nivelul localității a capitolului 22 Mediu din Programul de Aderare la Uniunea Europeană în perioada 2021-2027, se propun următoarele obiective:

a) **Întărirea implementării legislației în domeniul informației de mediu**

Se urmărește adoptarea unui sistem de norme și implementări compatibile cu exigențele Uniunii Europene și participarea la sesiuni și conferințe organizate la nivel regional, județean și național.

b) **Consolidarea capacității de implementare în domeniul gestionării deșeurilor**

Prezența reziduurilor duce la degradarea mediului înconjurător și reprezintă un pericol pentru sănătatea oamenilor. Prin reciclarea reziduurilor în resurse utilizabile se reduce poluarea creând locuri de muncă și dezvoltând industrii manufacturiere competitive. Multe dintre reziduuri sunt în apropierea lacurilor și bălților, iar colectarea acestora ar duce la îmbunătățirea serviciilor de turism.

VI. PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

Planul Național de Acțiune reprezintă un instrument de planificare și implementare, un pachet de acțiuni necesare schimbării comunităților rurale pentru atingerea unor parametri specifici societății moderne. Conține un set de principii și măsuri care se aplică într-un termen determinat pentru realizarea obiectivelor stabilite într-o strategie.

Planul Local de Acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan care are la bază resurse disponibile care pot duce la îndeplinirea unor obiective specifice.

Scopul documentului "Planul Local de Acțiune" reprezintă prezentarea principalelor proiecte pentru implementarea dezvoltării durabile, astfel încât procesul de dezvoltare să fie evaluat continuu. Stabilirea planului se va face la intervale cât mai scurte. Planul Local de acțiune se va revizui pe o perioadă de 2 ani, chiar dacă a fost proiectat pe 4 ani, pentru a evita erorile care pot apărea privind proiecțiile resurselor unui proiect.

PRINCIPII ȘI CONDIȚII

Primăria comunei Milaș trebuie să se orienteze spre investirea în resursele existente și atragerea de resurse financiare suficiente pentru administrarea eficientă a comunei, mobilizarea resurselor umane, identificarea și încercarea de rezolvare a unor probleme la nivelul comunei.

Soluționarea problemelor curente ține de mobilizarea administrației publice locale. De aceea, întotdeauna s-a urmărit participarea la cursuri a funcționarilor publici și armonizarea procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene.

Autoritatea Publică Locală trebuie să deruleze un amplu proces de consultare a opiniei cetățenilor cu privire la viziunea și obiectivele pentru strategia 2021-2027.

OBIECTIVELE GENERALE

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Milaș sunt:

- Asigurarea accesului populației și al agenților economici la infrastructura edilitară (apă, canalizare, gaze, căi de transport);
- Eficientizarea utilităților medicale;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- Ocrotirea mediului înconjurător;
- Încurajarea turismului în zonă și atragerea investitorilor;
- Amenajarea spațiului pentru grădinițe și școli și modernizarea parcului de joacă pentru copii;
- Crearea de noi locuri de muncă prin configurarea unor oportunități investiționale;
- Realizarea unor activități rentabile în agricultură.

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE A PRIMĂRIEI

Condițiile unei dezvoltări socio-economice a comunei necesită o comunicare între administrația locală și cetățean. Unitatea administrativ teritorială trebuie să dezvolte un sistem de administrare bazat pe consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică va lua în calcul:

- dezvoltarea durabilă a comunității prin unirea eforturilor locuitorilor pentru soluționarea problemelor comune;
- dezvoltarea infrastructurii comunei (asfaltare drumuri comunale si ulite, canalizare, gaze, transport);
- elaborarea, aprobarea bugetului.

Gestionarea mijloacelor publice prin:

- organizarea licitațiilor de cumpărare pentru achiziționarea de mărfuri și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din banii publici;
- stoparea utilizării neeconomice a alocațiilor bugetare;
- reevaluarea sistemului de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Pentru consolidarea finanțelor publice:

- constituirea de fonduri pentru programe de interes local;
- dezvoltarea antreprenoriatului prin sprijinirea organizațiilor neguvernamentale care își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului.

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

- Dezvoltarea managementului resurselor umane;
- Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională;
- Utilizarea eficientă a resurselor umane;
- Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean; Construcția unui sistem de monitorizare a serviciilor publice;
- Dezvoltarea managementului informațiilor.

PROIECȚIA FINANCIARĂ

Planificarea strategică este greu de realizat datorită schimbării legislației, astfel încât bugetul pe 7 ani nu se poate exprima cu exactitate.

GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ

LEADER a rămas un instrument important pentru România în sporirea dezvoltării economice și sociale a zonelor, reducerea disparităților dintre urban-rural și promovarea incluziunii sociale. Experiența actuală reflectă o capacitate de dezvoltare la nivel local ce nu răspunde în totalitate nevoilor locale, în special în ceea ce privește colaborarea între partenerii publici și privați, iar abordarea strategică trebuie încurajată și dezvoltată prin plasarea acestora sub responsabilitatea comunității.

În România, implementarea abordării LEADER și a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL) a început în perioada 2007-2013 prin intermediul PNDR. În perioada 2011-2012, teritoriul a fost acoperit de 163 de GAL-uri selectate, acoperind o suprafață de cca. 142.000 km², reprezentând aproximativ 63% din teritoriul eligibil și circa 58% din populația eligibilă LEADER.

Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD) reprezintă o modalitate de implementare ce permite partenerilor locali să elaboreze strategia de dezvoltare, în baza analizei nevoilor și priorităților specifice teritoriului.

În cadrul SDL se dorește selectarea unui set coerent de măsuri adaptate priorităților specifice teritoriului și valorificarea potențialul autentic local al teritoriului.

LEADER contribuie la dezvoltarea zonelor rurale, și va facilita implementarea proiectelor cu o abordare inovativă multisectorială și transversală, pentru a sprijini nevoile populației din teritoriul eligibil LEADER.

Autoritatea de Management și Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală vor încuraja și sprijini implementarea proiectelor de infrastructură de bandă largă dacă acestea sunt incluse în strategiile de dezvoltare locală.

În cadrul evaluării intermediare a PNDR, ar trebui inclusă o re-evaluare a zonelor rămase neacoperite, cu privire la realizarea obiectivelor pentru zonele rurale conform UE 2021-2027. În cazul în care nevoile identificate nu sunt acoperite pe deplin, suma alocată acestor tipuri de acțiuni poate fi suplimentată.

Având în vedere experiența din perioada de implementare a PNDR 2016-2020, finanțarea măsurilor de valorificare a resurselor locale și de promovare a specificității locale este relevantă pentru a menține caracterul inovator al abordării LEADER.

Programul LEADER urmărește aceleași obiective generale și specifice ale Politicii Agricole Comune ale U.E. și ale PNDR și presupune dezvoltarea comunităților locale într-o manieră specifică, adaptată nevoilor și priorităților acestora.

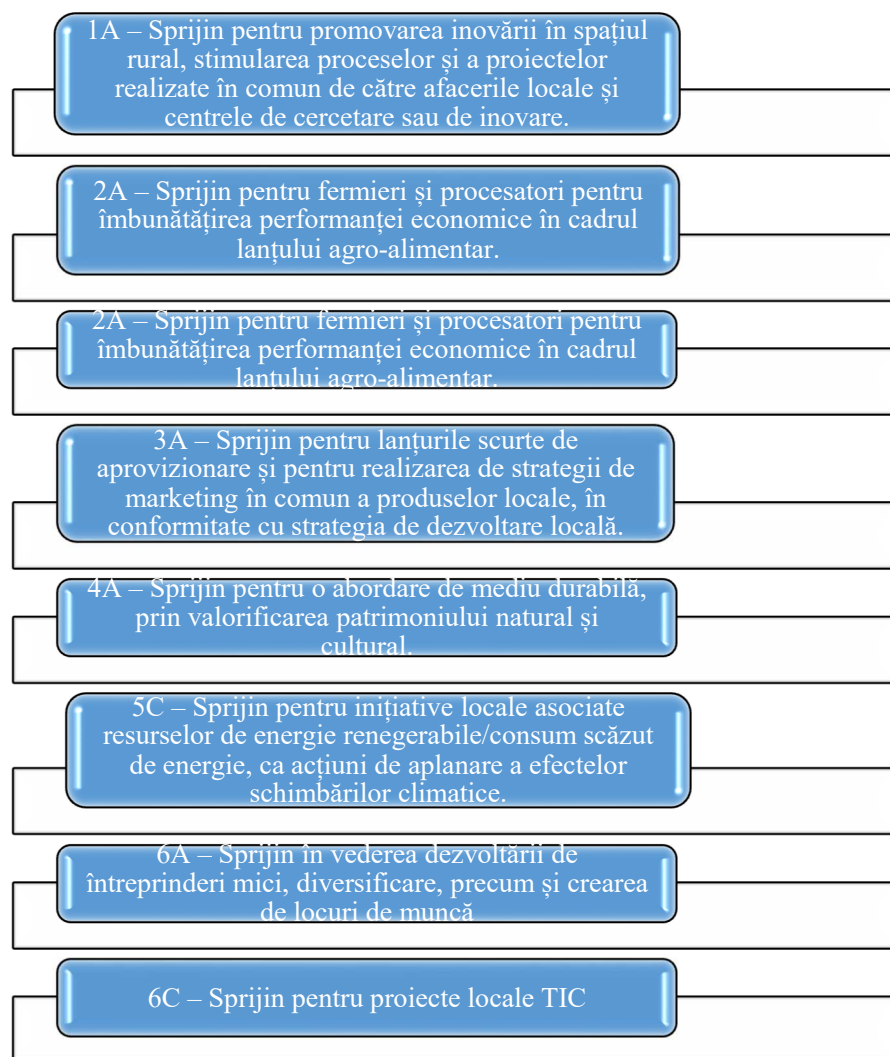

Valoarea adăugată a abordării LEADER derivă din acele inițiative locale care combină soluții ce răspund problematicii identificate la nivelul comunităților locale, reflectate în acțiuni specifice acestor nevoi.

Contribuția măsurii LEADER la domeniile de intervenție Domeniul de intervenție 6B: “Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”

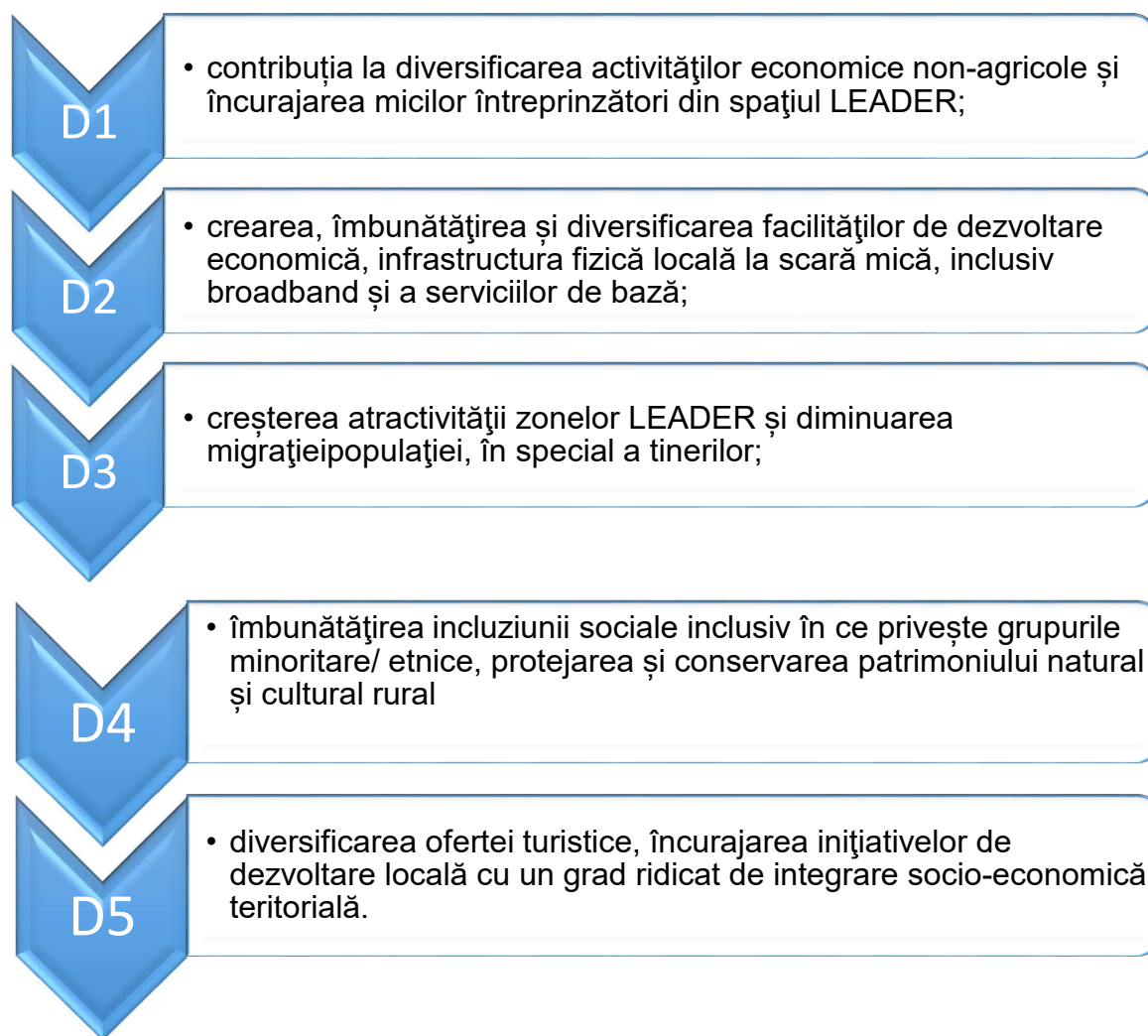
Asigurarea sinergiei dintre priorități va conduce la revitalizarea și dezvoltarea zonelor LEADER. Sprijinul acordat prin Prioritatea 6, Domeniul de Intervenție 6B pentru îmbunătățire a infrastructurii locale de bază contribuie la îmbunătățirea calității vieții populației din zonele LEADER și atractivitatea satelor.

LEADER poate contribui în continuare prin următoarele domenii de intervenție:

Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la stimularea activităților de turism, dezvoltarea produselor locale și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Domenii de acțiune care reprezintă oportunități pentru LEADER :

GAL-urile reprezintă soluția concretă, transformarea în realitate a potențialului pe care comunitățile locale îl pot valorifica pentru a se putea înscrie în această nouă abordare a dezvoltării satului european, o abordare prin care se încurajează întoarcerea și/sau stabilirea tinerilor în teritoriul LEADER și dezvoltarea economică, socială și culturală a acestuia. Pentru a sprijini acest demers se pune accentul pe: stimularea parteneriatelor, transferul de cunoștințe și implementarea inițiativelor inovative, dar mai ales, pe implicarea reală a cetățenilor în deciziile strategice pe termen lung etc.

Contribuția la obiectivele transversale:

Mediu și climă

Prin măsurile de interes local ce ar putea fi finanțate prin LEADER 2021-2027 se au în vedere și acțiunile de atenuare a schimbărilor climatice prin promovarea de soluții inovative care să răspundă nevoilor identificate în acest sens în SDL. De asemenea, prin LEADER sunt încurajate investițiile ce vizează eficientizarea energiei și a consumului de apă, crearea și dezvoltarea de activități neagricole privind identificarea și utilizarea energiilor din surse regenerabile, promovarea utilizării surselor de caldură pe bază de biomasă, crearea și dezvoltarea de sisteme de producere și distribuție a biogazului la nivel de comunitate, contribuind astfel la dezvoltarea competitivității locale, servicii de bază și a unei economii locale cu emisii scăzute de carbon.

Inovarea

Grupurile de Acțiune Locală joacă un rol important în dezvoltarea comunității. Prin capacitatea acestora de a întruni interesele membrilor comunităților locale, GAL-urile pot identifica soluții inovatoare la problemele existente la nivel local. Inovarea în cadrul LEADER constă, așadar, în modul în care GAL-urile abordează oportunitățile și provocările identificate la nivel local și în modul în care reușesc să crească interesul pentru dezvoltarea proiectelor inovative de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural.

Astfel, la nivelul unei comunități locale, acțiunile inovative presupun finanțarea unor investiții/servicii care sunt sprijinite prin FEADR și asigură îndeplinirea obiectivelor din SDL. În cadrul SDL pot fi dezvoltate măsuri inovative în orice domeniu pentru care au fost identificate nevoi specifice la nivelul comunității locale. Măsurile inovative pot viza inclusiv domenii precum: eficiența energetică și promovare a energiei din surse regenerabile, TIC, patrimoniu material și imaterial inclusiv patrimoniu natural de interes local, piețe agricole, agroalimentare pentru produsele locale, grupuri vulnerabile și comunități dezavantajate.

Implementarea abordării LEADER

Grupurile de Acțiune Locală vor structura strategia de dezvoltare locală în funcție de obiectivele PNDR 2014-2020 și în funcție de nevoile identificate în analiza diagnostic din SDL. Valoarea adăugată a LEADER reiese din faptul că strategiile trebuie să promoveze inovarea și să reflecte modalitatea în care aceasta este abordată în cadrul proceselor și activităților specifice. Se va acorda prioritate în selecție SDL-urilor care propun măsuri prin care se ating obiectivele transversale ale PNDR (inovarea, schimbări climatice și acțiuni de mediu). LEADER, ca abordare inovatoare, bazată pe cooperare și implementată într-o anumită regiune, generează valoare adăugată în respectiva regiune în special datorită implicării de jos în sus a populației și a participării integrate a reprezentanților sectoarelor economice. Valoarea adăugată a SDL poate fi generată atât de caracterul inovator al intervenției ei prin LEADER, cât și de impactul generat de aceasta la nivelul respectivului teritoriu. Cuantificarea valorii adăugate se va realiza cu ajutorul indicatorilor specifici propuși în fiecare SDL.

LEADER generează valoare adăugată în teritoriu prin :

- Capacitatea instituțională creată și consolidată prin parteneriate;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Identificarea unor soluții locale creative pentru problemele existente la nivel local;
- Dezvoltarea proiectelor de utilitate publică și/sau cu impact economic, social, cultural și natural;
- Dezvoltarea identității locale;
- Schimburi de experiență și bune practici inter-teritoriale și trans-naționale.

Partenerii privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% atât la nivelul parteneriatului cât și la nivel decizional. Populația din mediul urban va avea o pondere de maximum 25% din totalul populației teritoriului. Entitățile provenite din mediul urban (inclusiv cele din afara teritoriului eligibil) vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție).

ESTIMAREA NECESITATILOR DE FINANTARE

Sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2021-2027 din domeniul agriculturii,

zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei.

Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fondurilor comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp - de regulă următorii câțiva ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale. Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune comuna.

Fondurile nerambursabile

Prezintă dezavantajul costurilor (financiare și temporale) aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare și raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară cofinanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile (printre care și TVA), ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale.

Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de cofinanțare este de doar 2% (pentru majoritatea programelor), iar valorile investițiilor sunt mari și chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităților și la posibilitatea de cofinanțare.

Pe baza a nouă obiective clare, viitoarea PAC va continua să asigure accesul la alimente de calitate superioară și un sprijin puternic pentru modelul european de agricultură, care este unic.

Cele 9 obiective ale viitoarei PAC sunt:

- să le asigure fermierilor un venit echitabil
- să îmbunătățească competitivitatea
- să restabilească echilibrul de putere în lanțul alimentar
- să combată schimbările climatice
- să protejeze mediul
- să conserve peisajele și biodiversitatea
- să sprijine reînnoirea generațională
- să ajute la dinamizarea zonelor rurale

- să protejeze calitatea alimentelor și sănătatea

Principalele aspecte ale propunerilor

Sprijin mai bine direcționat, pentru mai multă echitate

Pentru a asigura stabilitatea și predictibilitatea, sprijinul pentru venit va rămâne o parte esențială a PAC. În cadrul acestuia, plățile de bază vor depinde în continuare de suprafața fermei, în hectare. Viitoarea PAC vrea însă să prioritizeze fermele mici și mijlocii și să încurajeze tinerii să devină fermieri. De aceea, Comisia propune ca:

- sprijinul pe hectar să fie mai mare **pentru fermele mici și mijlocii**
- proporția de plăți directe primite de o fermă dincolo de suma de 60 000 EUR să fie redusă, iar plățile să fie limitate la 100 000 EUR/fermă, pentru **o distribuție mai echitabilă a plăților**
- minimum 2 % din plățile directe alocate fiecărei țări din UE să fie rezervate pentru **tinerii fermieri**, fonduri care ar urma să fie însoțite de sprijin financiar din cadrul măsurilor pentru dezvoltare rurală și a celor care facilitează accesul la terenuri și transferul de terenuri
- țările UE să trebuiască să se asigure că nu primesc sprijin decât fermierii veritabili.
- Legislația în materia aplicabilă:
- Regulamentul UE nr. 1303/2013 – normele comune aplicabile fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI)
- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 – sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 – finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune
- Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 – sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Regulamentul (UE) nr. 807/2014 – sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu dispoziții tranzitorii
- Regulamentul (UE) nr. 640/2014 – administrare, retragerea sprijinului sau condițiile de aplicare a sancțiunilor aplicabile plăților directe, sprijinul pentru dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea
- Regulamentul UE nr. 809/2014 – cum trebuie aplicat Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale - AFIR

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) este o institutie subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) având ca atribuție implementarea tehnică și financiară a Programului Național de Dezvoltare Rurală .

Măsurile Planului Național Strategic iau în considerare Liniile Directoare Strategice Comunitare ce fac referire la mediul rural. În funcție de analiza situației socio-economice și

de mediu, obținută pe baza datelor statistice disponibile, au fost stabilite prioritățile și direcțiile pentru dezvoltare rurală, în strânsă legătură cu prioritățile comunitare.

Prin Planul Național Strategic 2007 – 2013 și ulterior prin PNDR s-au conturat patru direcții (axe) prioritare pentru finanțare prin FEADR.

Prima direcție prioritară pentru dezvoltarea spațiului rural (Axa I) - **Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic** - urmărește restructurarea și dezvoltarea producției agricole și silvice, dar și a industriilor prelucrătoare aferente, pentru a le face mai competitive și pentru a contribui la creșterea economică și convergența veniturilor din spațiul rural (acolo unde este posibil), în paralel cu asigurarea condițiilor de trai și protecția mediului din aceste zone.

Axa II - **Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale** - pune accent pe menținerea și îmbunătățirea calității mediului din zonele rurale ale României prin promovarea unui management durabil atât pe suprafețele agricole, cât și pe cele forestiere. Obiectivele privind menținerea biodiversității și conservarea naturii se materializează prin sprijinirea conservării și dezvoltării pădurii, asigurarea unei ocupări echilibrate a teritoriului și dezvoltarea practicilor de management durabil al terenurilor agricole și forestiere.

Nu au fost uitate mult așteptatele investiții în dezvoltarea infrastructurii și serviciilor rurale, o mai mare importanță acordându-se multifuncționalității economice a zonelor rurale, dar și conservării și punerii în valoare a patrimoniului cultural și arhitectural.

Axa III - **Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale** - vizează gestionarea și facilitarea tranziției forței de muncă din sectorul agricol către alte sectoare care să le asigure un nivel de trai corespunzător din punct de vedere social și economic.

Axa IV– **LEADER** – are în vedere implementarea unor strategii locale de dezvoltare pentru îmbunătățirea guvernării administrative la nivel rural.

FEADR este implementat în prima perioadă de programare financiară (2007 – 2013) prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013 și în a doua perioadă de programare financiară (2014 – 2020) prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020, urmand sa fie abordată și implementarea pentru 2021-2027.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-a-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat.

Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015. De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

Legislația națională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene.

VII.OBIECTIVELE SPECIFICE ȘI PROIECTE IDENTIFICATE

I. INTEGRARE EUROPEANĂ

Obiective	Finanțare	Perioada de timp	Instituții/Departamente responsabile
Adoptarea de hotărâri și programe pe baza Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene.	Buget local	4 ani	Primăria Milaș
Realizarea unui plan de adoptare a politicilor publice ale Uniunii Europene.	Buget local	4 ani	Primăria Milaș
Realizarea unui program pentru accesarea fondurilor europene.	Buget local	4 ani	Primăria Milaș
Depunerea de cereri de finanțare pentru care administrația publică este solicitant eligibil.	Buget local	4 ani	Primăria Milaș

II. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ.

Obiective	Finanțare	Perioada de timp	Instituții/departamente responsabile	Parteneriat	Monitorizare
Sprijinirea înființării de ferme agricole	Buget local	2 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Sprijinirea înființării de ferme zootehnice.	Buget local Programe de finanțare	2 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Sprijinirea realizării de produse ecologice.	Buget local Programe de finanțare	4 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Dotarea tehnică cu utilaje moderne a agriculturii locale. Sere solarii, instalatii de irigat.	Buget local Programe de finanțare	3 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Masuri de ajutorare a tinerilor fermieri.	Buget local Programe de finanțare	3 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Sprijinirea agricultorilor prin ajutorarea unor intreprinzători pentru construirea unor centre zonale de colectare a cerealelor, legumelor și fructelor. –Depozite de cereale/Legume. Dezvoltarea unui centru modern de depozitare produse agricole perisabile (ex. cătină, fructe de pădure) extinderea depozitelor de porumb /lucernă, susținerea inițiativelor antreprenoriale pentru prelucrarea superioară a cătinii, fructelor de pădure si porumbului.	Buget local Programe de finanțare	3 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă

Obiective	Finanțare	Perioada de timp	Instituții/departamente	Parteneriat	Monitorizare
Susținerea acțiunilor antreprenoriale pentru creșterea animalelor dedicate segmentelor de nișă (ex. vânat pentru turism tematic - vânătoare - si restaurante de lux)	Buget local Programe de finanțare	4 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Crearea de facilități si intermediere pentru încurajarea producătorilor de zahăr să facă contracte cu fermele agricole locale în cultivarea sfeclei de zahăr pe suprafațe întinse.	Buget local Programe de finanțare	4 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Lansarea producției viticole dezvoltarea livezilor de pomi fructiferi (ex. mărul pentru producția de sucuri naturale) - gradul ridicat al importului de fructe de calitate redusă pe piețele din România reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea producției autohtone ecologice, desfacere printr-o rețea locală antreprenoriat local.	Buget local Programe de finanțare	4 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă
Atragerea investițiilor private în ind. alimentară (lapte, carne, fructe, fructe de pădure, viticultură) Colectarea cătinii si a fructelor de pădure si valorificarea în industria alimentară si farmaceutică (potențiale colaborări cu antreprenori) - instruire si dezvoltarea unor proiecte antreprenoriale locale.	Buget local Programe de finanțare	4 ani	Primăria Milaș Direcția Agricolă	Parteneriat public	Primăria Milaș Direcția Agricolă

III. INFRASTRUCTURA ȘI MEDIU

Obiective de investiții	Surse de finanțare	Perioada de timp
Modernizarea și asfaltarea drumurilor locale. Modernizare drumuri de interes local în comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud în lungime de 11,4 km în satele Milaș, Orosfaia, Comlod și Hirean.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri Europene si guvernamentale	3 ani
Extindere rețea de canalizare în satul Milaș pentru gospăriile care nu beneficiază de rețea de canalizare.Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghemeș și Hirean. Fose septice pentru fiecare locuinta.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	4 ani
Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă în satul Orosfaia și Comlod. Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghemeș și Hirean.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	4 ani
Extinderea rețelei de alimentare cu gaz în satele După Deal și Ghemeș.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Aducțiunea de apă în satele Milaș, Orosfaia, Comlod prin proiectul pe fonduri europene Master Plan II-proiect aflat în faza de licitație.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Îmbunătățirea și extinderea iluminatului public, în toate satele. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant si eficient energetic	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Reabilitare poduri si podețe	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene si guvernamentale	2 ani
Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor;	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene si guvernamentale	4 ani

IV. ECONOMIC

Obiective	Finanțare	Perioada de timp
Susținerea dezvoltării economice a întreprinderilor mici și mijlocii	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Acordarea de sprijin pentru dezvoltarea sectorului privat. Asigurarea unor locuri de muncă prin sprijinirea unor agenți economici care vor să investească pe raza comunei pentru deschiderea unor microintreprinderi.	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	3 ani
Înființarea unui centru de consiliere pentru afaceri	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	3 ani
Dezvoltarea și extinderea Pieței Comunale	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Dezvoltarea rețelei de lobby prin care produsele agricole primare colectare în centrele locale (ex. agricole si zootehnice) să fie valorificate pe o piață liberă de monopol, în condiții avantajoase.	Buget local Programe de finanțare / Fonduri europene	4 ani

V. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Obiective	Finanțare	Perioada de timp
Modernizarea și dotarea școlilor din localitate	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene	2 ani
Acesare fonduri europene in vederea implementarii unui proiect After-school - „sprijinirea și dezvoltarea de programe pentru menținerea elevilor în educație și prevenirea părăsirii timpurii a școlii”.	Buget local Programe de finanțare europene	1 an
Reabilitarea si punerea în valoare a monumentelor istorice si zonelor de protecție ale acestora cu atenție la pericolul pierderii autenticității, coerenței si, deci a atractivității patrimoniului local.	Buget local Bugetul de stat Programe de finanțare europene	4 ani

VI. TURISM ȘI SPORT

Obiective	Finanțare	Perioada de timp
Acțiuni de marketing pentru promovarea zonei	Buget local Fonduri atrase	4 ani
Susținerea investițiilor din domeniul turismului	Buget local Fonduri atrase	4 ani
Construcția unei săli de sport în Milaș	Buget local Programe de finanțare europene	4 ani
Crearea unor terenuri de sport.	Buget local Programe de finanțare europene	4 ani
Proiecte de integrare în circuite turistice a vizitării unor monumente istorice din zonă (biserici de lemn din secolul 17, biserici reformate, castel), în corelație acțiuni desfășurate în gospodării țărănești, precum și valorificarea turistică a unor evenimente culturale locale (ex. târgul la culesul fructelor, a strugurilor, dansuri populare etc.), la care se poate adăuga revitalizarea traseelor turistice de învățare/descoperire a identității locale.	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani
Proiecte de valorizare turistică a zonei prin integrarea într-o rețea națională cu circuit închis a caselor vechi din pământ și lemn (unele având și alimentare cu gaz), cu un grup țintă de exclusivist, integrate cu proiecte de redare a aspectului tradițional și a tehnicilor tradiționale de construcție în rândul unor enclave (mini-spații turistice) din localitățile zonei (ex. Comuna Milaș, Comlod etc.)	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani
Extinderea, creșterea și particularizarea prestărilor de servicii în domeniul turismului;	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani

VII. SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

Obiective	Finanțare	Perioada de timp
Sprijinirea dezvoltării și extinderii serviciilor medicale din comună; Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile si comunitățile marginalizate; Reabilitare si modernizare Dispensar veterinar.	Buget Local Programe de finanțare guvernamentală	4 ani
Înființarea unor farmacii	Buget Local Programe de finanțare guvernamentală	4 ani
Modernizare și dotare Dispensar uman din satul Milaș	Buget Local Programe de finanțare guvernamentală	4 ani
Măsuri de ajutorare a persoanelor vârstnice și cu dizabilități. Dezvoltarea unor azile/case de îngrijire private pentru bătrânii din zona rurală sau urbană, dezvoltarea unei mini-comunități agricole pentru îmbătrânirea active, inclusiv cu fabricarea si valorificarea comercială a unor produse tradiționale - zacuscă, gem, bulion, produse de panificație tradiționale, patiserie etc.	Buget Local Programe de finanțare guvernamentală	4 ani
Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)	Bugetul local Programe de finanțare Fonduri europene si guvernamentale.	4 ani

VIII. .ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Obiective	Finanțare	Perioada de timp
Dotări pentru intervenții în caz de urgență/ utilaje pentru stingerea incendiilor	Buget local Programe de finanțare fonduri europene.	4 ani
Achiziție echipamente și utilaje pentru întreținerea drumurilor	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	3 ani
Dotarea și sprijinirea compartimentelor pentru Situații de Urgență de pe raza comunei (pompieri,ISU).	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	3 ani
Fonduri europene pentru digitizare informatizare.	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani
Soluții în domeniul administrației pentru facilitarea asocierii în <u>proiecte integrate</u>	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani
Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale	Buget local Programe de finanțare fonduri europene	4 ani

VII VIZIUNEA COMUNITARĂ

Viziunea comunitară reprezintă o descriere sau o imagine a ceea ce comunitatea, prin factorii responsabili, dorește să se creeze sau să se întâmple, în viitor, în comunitatea respectivă. Viziunea privește atât aspectele de mediu, cât și alte probleme pe care comunitatea le consideră importante pentru viitorul localității, cum ar fi dezvoltarea economică, învățământul, serviciile guvernamentale, calitatea vieții etc.

Între viziunea de viitor și resursele existente ale comunității, în momentul proiectării strategiei de dezvoltare locală, nu este obligatoriu să existe o legătură determinată. Bineînțeles că, dacă viziunea este puternic depărtată față de nivelul, complexitatea și realitatea resurselor existente, îndeplinirea obiectivelor va fi cu atât mai dificilă, necesitând alocarea sau atragerea unor resurse externe substanțiale.

Prin realizarea unei viziuni comunitare se creează un cadru care să ajute factorii de decizie ai comunității locale să aleagă obiectivele și soluțiile optime pe măsură ce se elaborează planul de acțiune.

Pentru elaborarea Viziunii Comunitare baza de pornire a fost interesul arătat de locuitorii comunei pentru proiectele pe care administrația locală le are în vedere și gradul de importanță.

Nivelul de importanță asociat de locuitorii comunei proiectelor propuse a fost definit. Rezultatele chestionarelor sunt sintetizate în tabelul următor:

Nr. crt.	Denumire proiect	Foarte Important	Important	Importanță medie	Importanță redusă	Nici o utilitate
1.	Aducțiunea de apă în satele Milaș, Orosfaia, Comlod	90%	5%	5%	0%	0%
2.	Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghemeș și Hirean.	95%	3%	2%	0%	0%

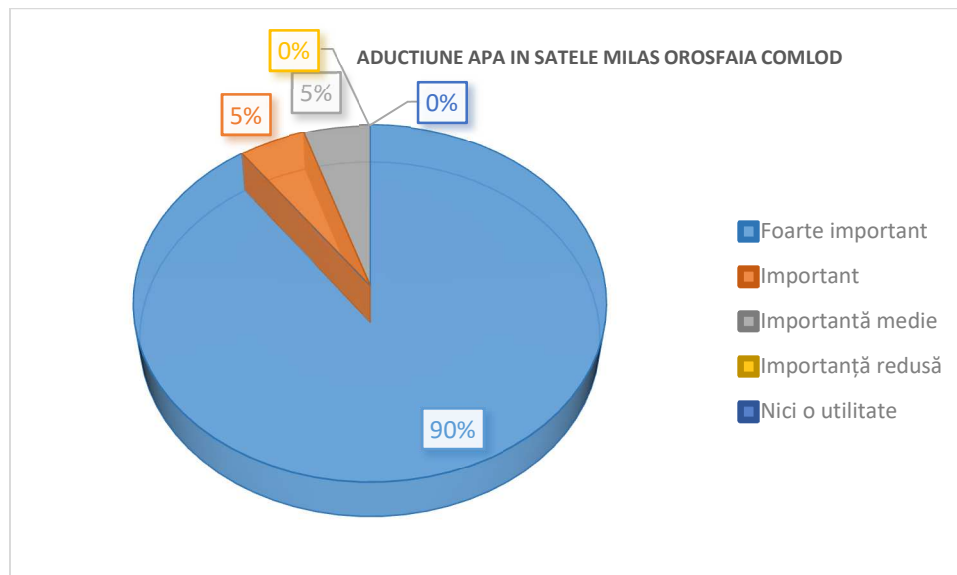
3.	Extindere rețea de canalizare în satul Milaș pentru gospăriile care nu beneficiază de rețea de canalizare	98%	2%	0%	0%	0%
4 .	Modernizare drumuri de interes local în comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud în lungime de 11,4 km în satele Milaș, Orosfaia, Comlod și Hirean.	90%	5%	5%	0%	0%
5 .	MODERNIZARE ȘI DOTARE DISPENSAR UMAN DIN SATUL MILAȘ	98%	2%	0%	0%	0%
6 .	Îmbunătățirea și extinderea iluminatului public.	90%	10%	0%	0%	0%
7 .	Măsuri de ajutorare a persoanelor vârstnice și cu dizabilități.	90%	5%	5%	0%	0%
8.	Crearea unor terenuri de sport,venind în sprijinul tinerilor	90%	5%	5%	0%	0%
9.	Măsuri de ajutorare a tinerilor fermieri.	95%	2%	3%	0%	0%
10.	Aducțiune de gaz în satele aparținătoare Ghemeș,După-Deal,	90%	5%	5%	0%	0%

Nr. crt.	Denumire proiect	Foarte Important	Important	Importanță medie	Importanță redusă	Nici o utilitate
11.	Asigurarea unor locuri de muncă prin sprijinirea unor agenți economici care vor să investească pe raza comunei	80%	5%	15%	0%	0%
12.	. Sprijinirea agricultorilor prin ajutorarea unor intreprinzători pentru construirea unor centre zonale de colectare a cerealelor,	90%	5%	5%	0%	0%
13.	Dotarea și sprijinirea compartimentelor pentru Situații de Urgență de pe raza comunei	90 %	5%	5%	0%	0%
14.	Acesare fonduri europene in vederea implementarii unui proiect After-school	90%	5%	5%	0%	0%
15.	Reabilitarea si punerea în valoare a monumentelor istorice si zonelor de protecție ale	80%	10%	10%	0%	0%

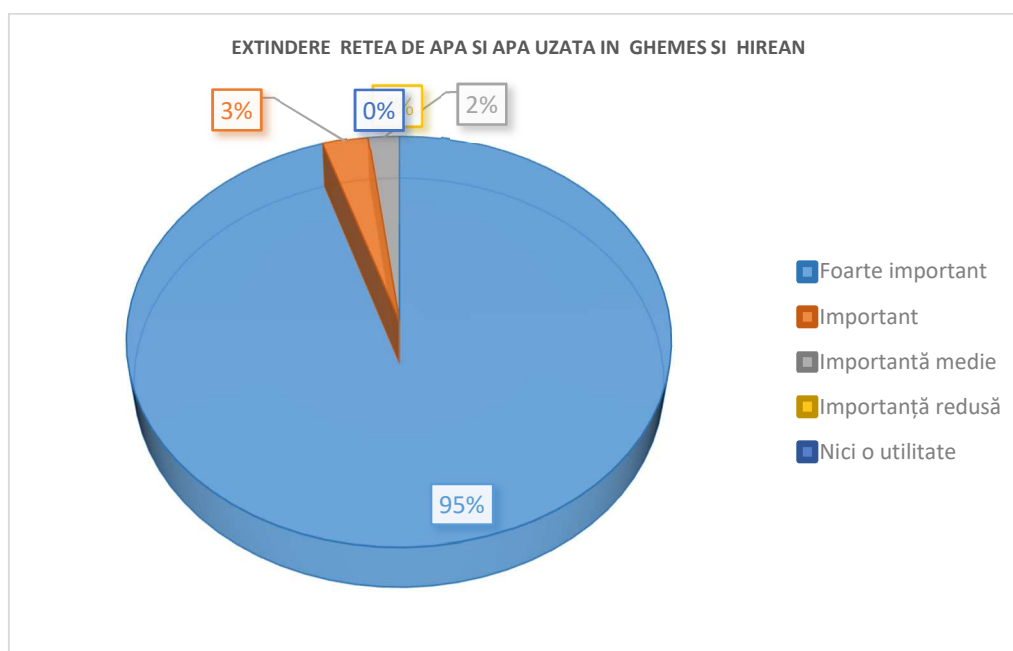

1. PROIECT Aducțiunea de apă în satele Milaș, Orosfaia, Comlod.

Proiectul "1. Aducțiunea de apă în satele Milaș, Orosfaia, Comlod" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

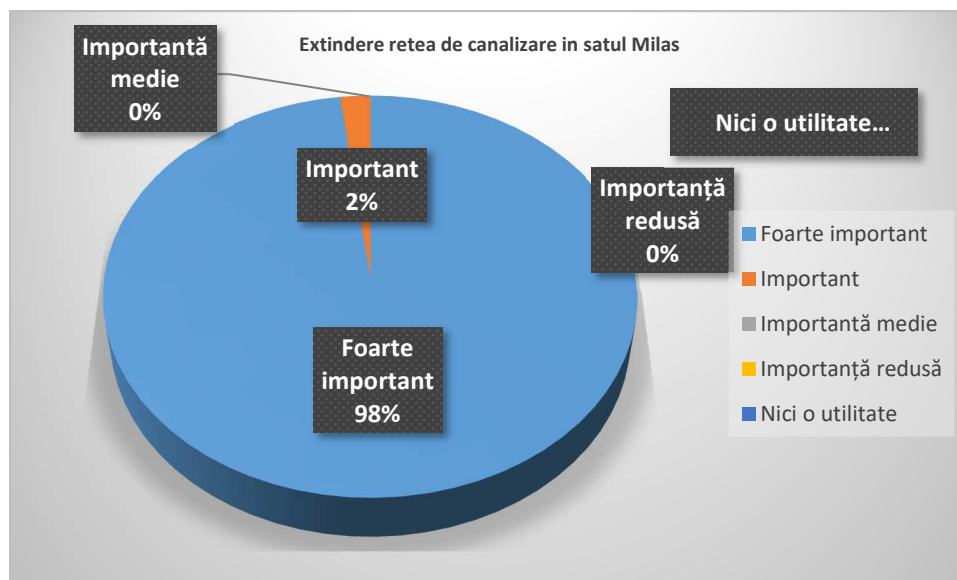
2. Proiect Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghemeș și Hirean.

Proiectul " 2. Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghemeș și Hirean." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

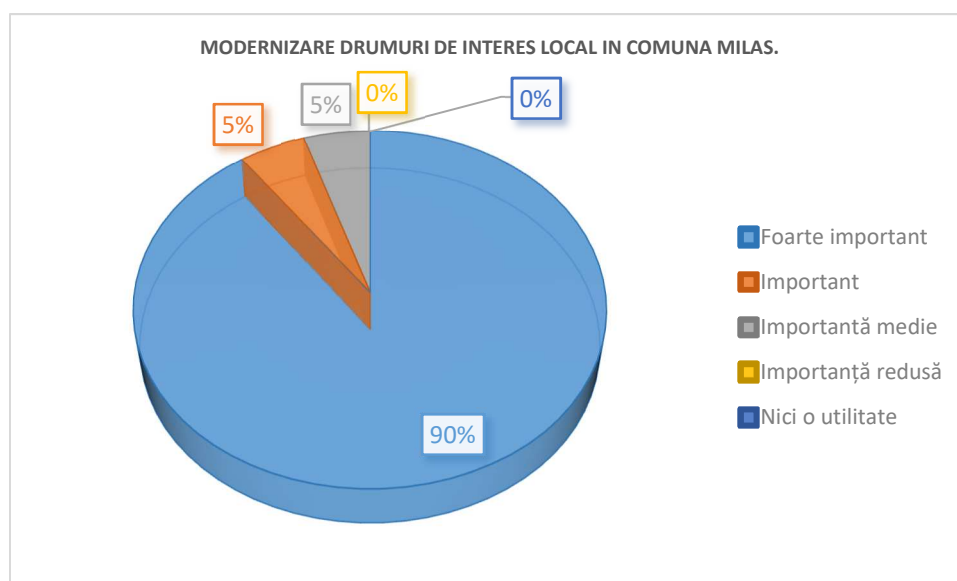

3. Extindere rețea de canalizare în satul Milaș pentru gospăriile care nu beneficiază de rețea de canalizare

Proiectul " 3. Extindere rețea de canalizare în satul Milaș pentru gospăriile care nu beneficiază de rețea de canalizare" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

4. Modernizare drumuri de interes local în comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud în lungime de 11,4 km în satele Milaș, Orosfaia, Comlod și Hirean.

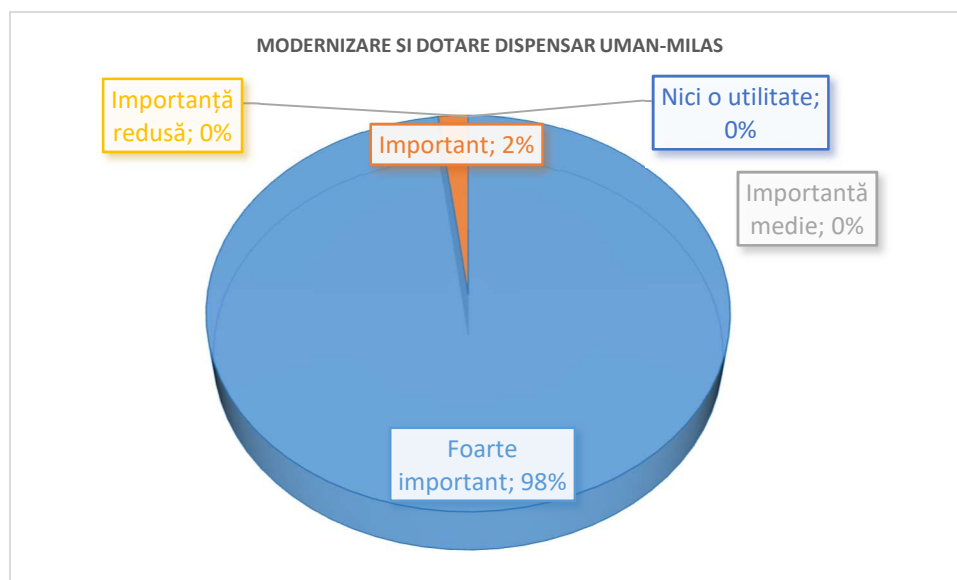

Proiectul " 4. Modernizare drumuri de interes local în comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud în lungime de 11,4 km în satele Milaș, Orosfaia, Comlod și Hirean." este privit ca fiind foarte

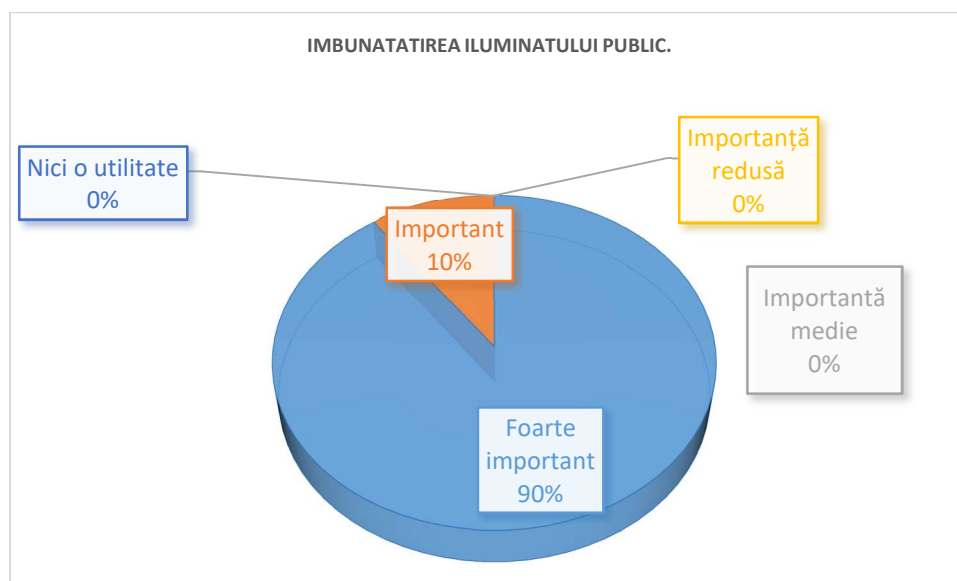
important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

5. Modernizare și dotare Dispensar uman din satul Milaș;

Proiectul " 5. Modernizare și dotare Dispensar uman din satul Milaș" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

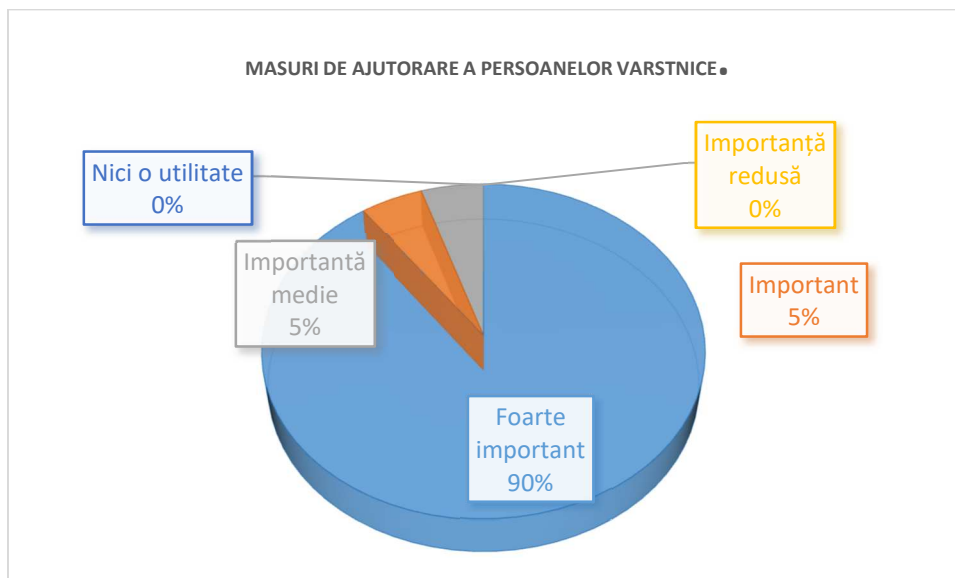
6. Îmbunătățirea și extinderea iluminatului public.

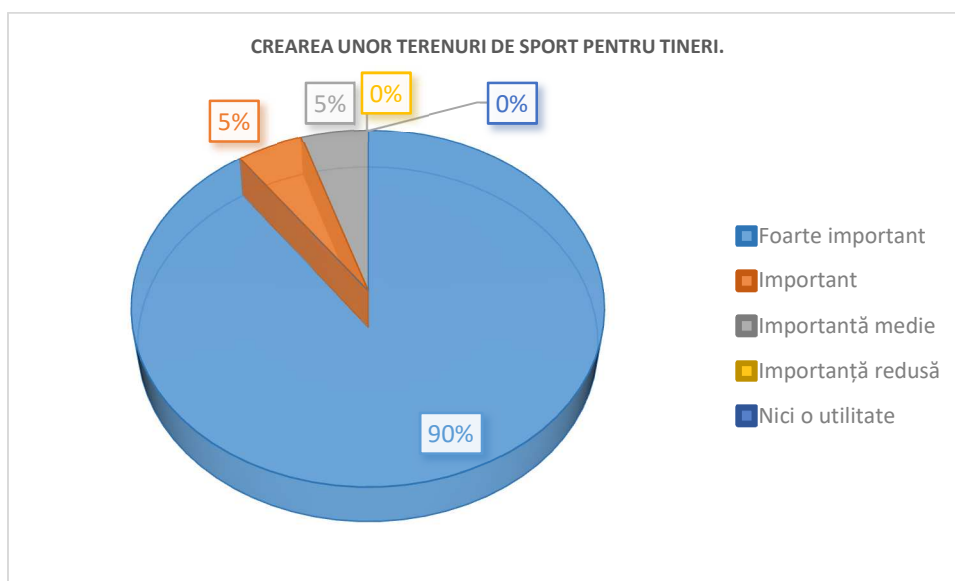
Proiectul "6. Îmbunătățirea și extinderea iluminatului public." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

7. Măsuri de ajutorare a persoanelor vârstnice și cu dizabilități;

Proiectul " 7. Măsuri de ajutorare a persoanelor vârstnice și cu dizabilități" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

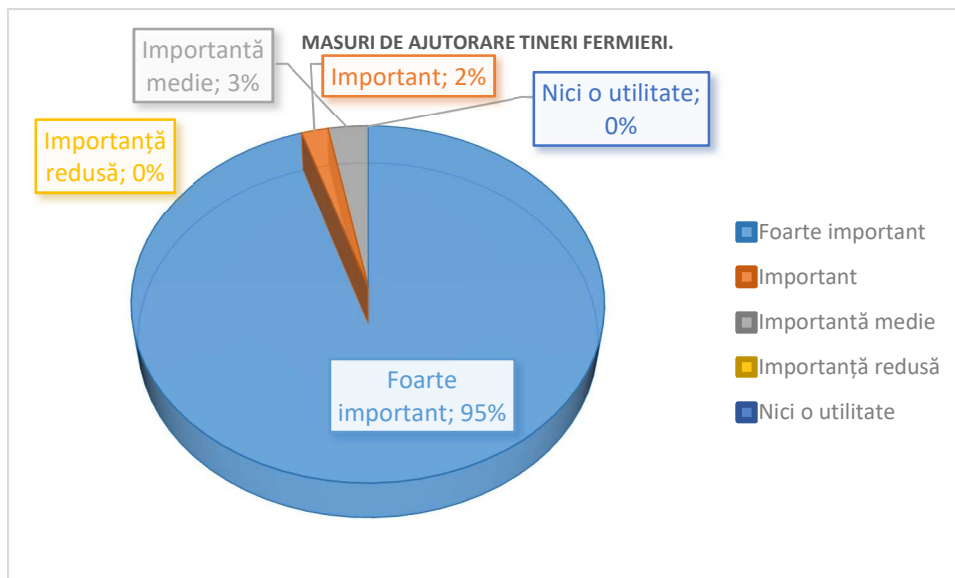
8. Crearea unor terenuri de sport, venind în sprijinul tinerilor.

Proiectul " 8. Crearea unor terenuri de sport, venind în sprijinul tinerilor." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

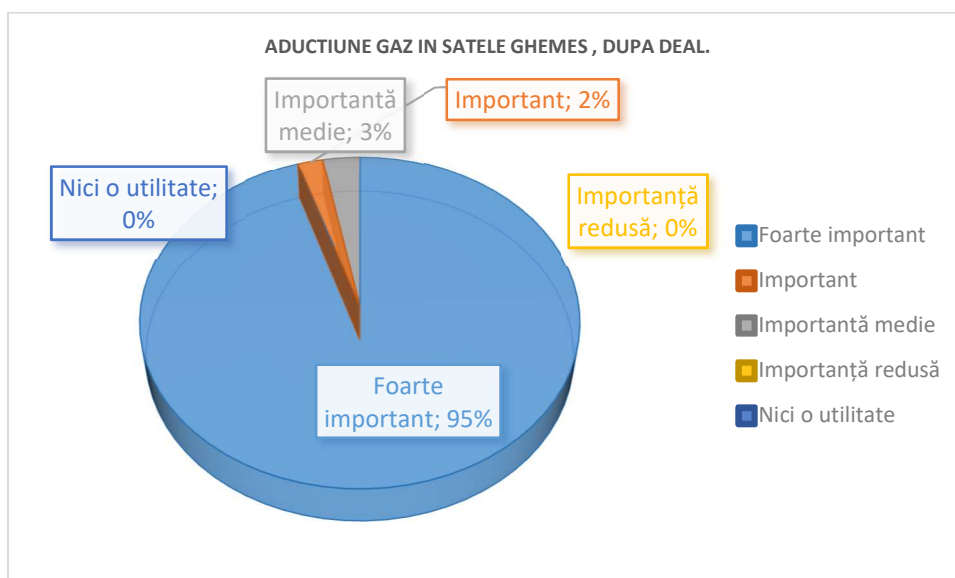

9. Măsuri de ajutorare a tinerilor fermieri.

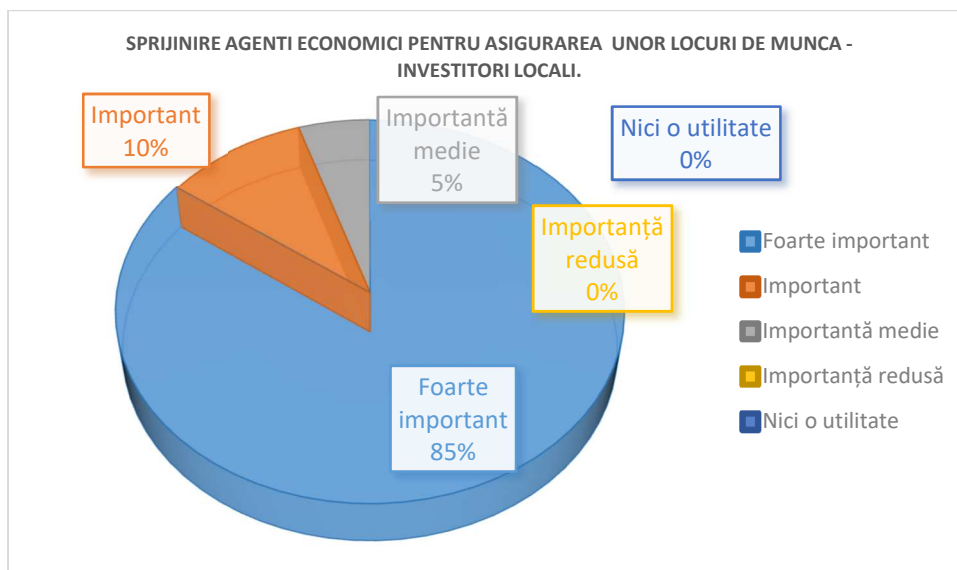
Proiectul " 9. Măsuri de ajutorare a tinerilor fermieri." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

10. Aducțiune de gaz în satele aparținătoare Ghemeș,După-Deal.

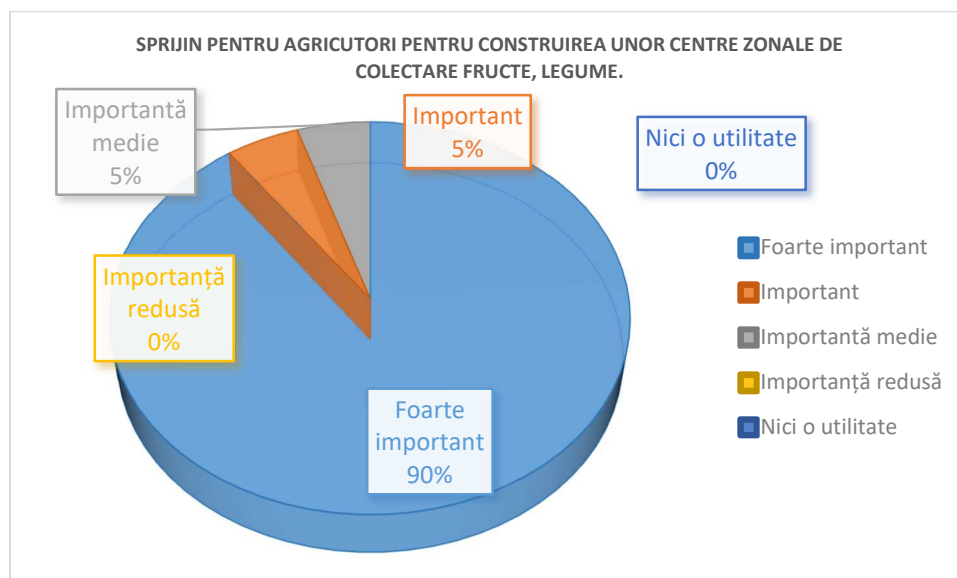
Proiectul " 10. Aducțiune de gaz în satele aparținătoare Ghemeș,După-Deal." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

11. Asigurarea unor locuri de muncă prin sprijinirea unor agenți economici care vor să investească pe raza comunei pentru deschiderea unor microintreprinderi.

Proiectul "11. Asigurarea unor locuri de muncă prin sprijinirea unor agenți economici care vor să investească pe raza comunei pentru deschiderea unor microintreprinderi" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

12. Sprijinirea agricultorilor prin ajutorarea unor intreprinzători pentru construirea unor centre zonale de colectare a cerealelor, legumelor și fructelor.

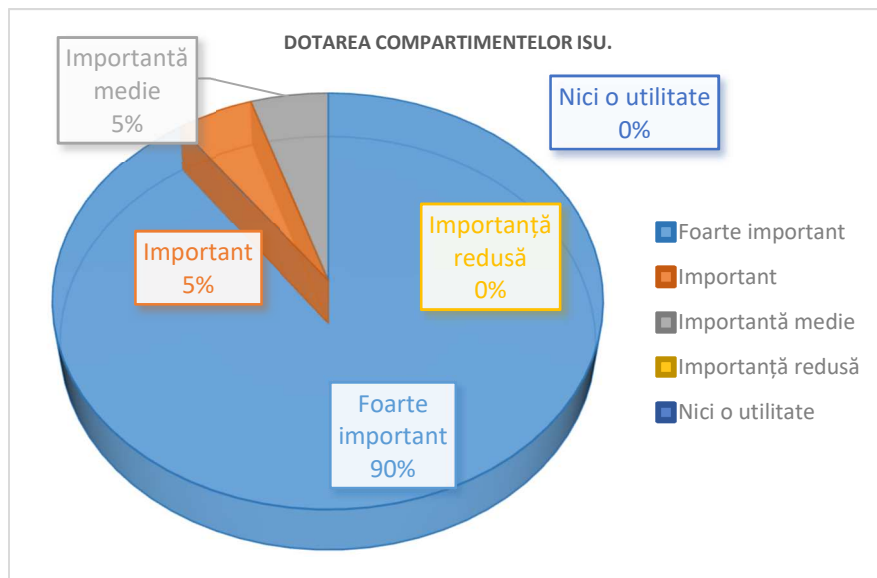

Proiectul "12. Sprijinirea agricultorilor prin ajutorarea unor intreprinzători pentru construirea unor centre zonale de colectare a cerealelor, legumelor și fructelor" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

13. Dotarea și sprijinirea compartimentelor pentru Situații de Urgență de pe raza

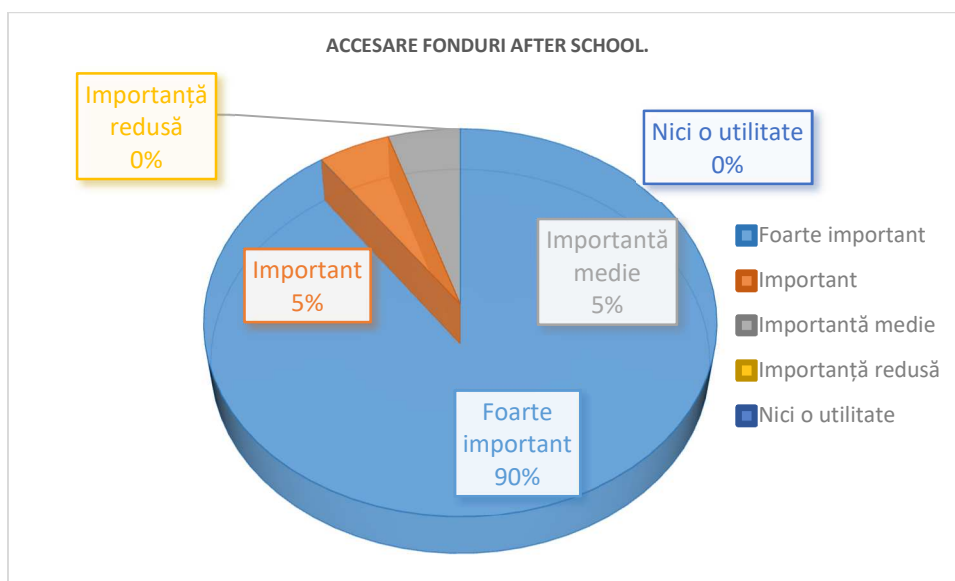

comunei (pompieri,ISU)

Proiectul "13. Dotarea și sprijinirea compartimentelor pentru Situații de Urgență de pe raza comunei (pompieri,ISU)" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

14. Acesare fonduri europene in vederea implementarii unui proiect After-school;

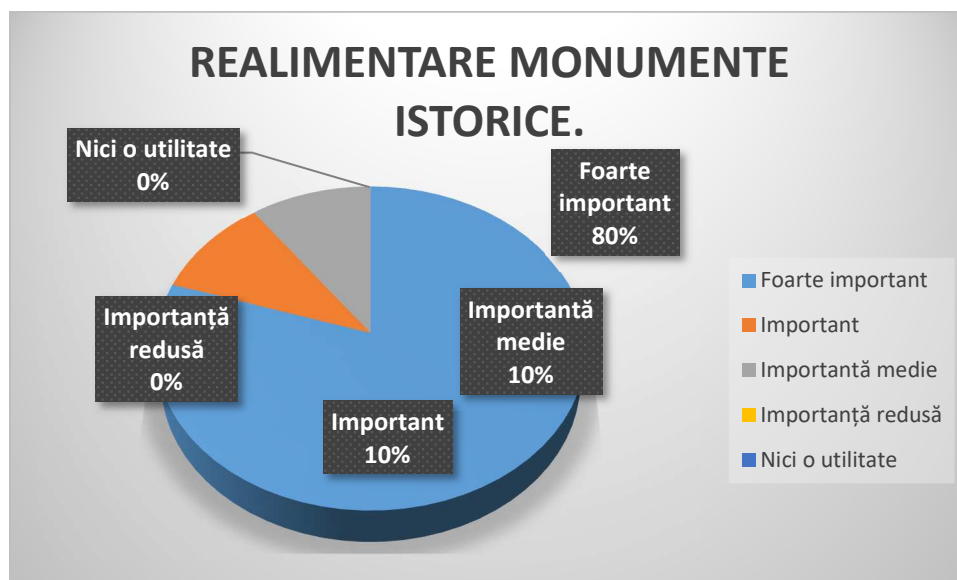

Proiectul "14. Acesare fonduri europene in vederea implementarii unui proiect After-school" este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

15. Reabilitarea si punerea în valoare a monumentelor istorice si zonelor de

protecție ale acestora.

Proiectul "15. Reabilitarea si punerea în valoare a monumentelor istorice si zonelor de protecție ale acestora." este privit ca fiind foarte important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Milaș.

GRAND CORA S.R.L. RC:J06/504/2003 CUI:15706803 RO:- Sediul:Bistrița, Str.1 Decembrie

Nr:14 Ap1 Cod:420080 Tel: 0744 -766774; 0749-059065. Jud:BISTRIȚA-NĂȘĂUD.

VIII.PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2021- 2027

4. Modernizare drumuri de interes local în comuna Milaș, județul Bistrița-Năsăud în lungime de 11,4 km în satele Milaș, Orosfaia, Comlod și Hirean.	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
AXA PRIORITARĂ	Axa 3. "Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale".
MĂSURA	322. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor ca bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale.
DOMENIUL DE APLICABILITATE	Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază.
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit.

LOCALIZAREA PROIECTULUI	ROMÂNIA
REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL LOCALITATEA	Nord-Vest Bistrița-Năsăud Milaș
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	Modernizarea drumurilor locale va avea efecte benefice atât pentru locuitorii comunei și creșterea investițiilor în comună, cât și pentru promovarea turismului în zonă.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Reabilitarea drumurilor locale; Dezvoltarea infrastructurii de circulație și transport în comuna Milaș; - Reducerea costurilor de carburant pentru autovehicule, datorită circulației pe drumuri mai bune și cu viteze mai mari; - Reducerea costurilor cu reparațiile, datorită diminuării corespunzătoare a defecțiunilor suferite de autovehicule din cauza stării necorespunzătoare a drumurilor; - Reducerea uzurii motoarelor autovehiculelor datorită eliminării suprasolicitării acestora pe drumurile nemodernizate; - Creșterea siguranței circulației pe drumurile publice - reducerea riscului de accidente; - Creșterea atractivității economice și turistice a zonei; - Accesul rapid la orice punct al comunei pentru autoutilitarele pompierilor - diminuarea riscului de incendii și limitarea posibilelor pagube și victime;

	- Accesul rapid al ambulanțelor la orice punct al comunei, ceea ce presupune diminuarea riscurilor sanitare, de mortalitate, aspecte extrem de importante atunci când se au în vedere copiii, persoanele în vârstă, persoanele care suferă de afecțiuni grave; - Posibilitatea ca persoanele care suferă de boli grave, dizabilități, persoanele în vârstă, să se poată deplasa în condiții de siguranță în localitate; Diminuarea costurilor de transport pentru operatorii de linii de transport în comun; - Diminuarea costurilor de transport pentru agenții economici din comuna Milaș; - Economia de timp pentru toți utilizatorii drumurilor modernizate; Posibilitatea ca drumurile modernizate să fie incluse pe traseele mijloacelor de transport în comun care tranzitează comuna.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- locuitorii comunei Milaș; - potențialii investitori din comună; - turiștii care vin în zonă sau care tranzitează zona.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate - Elaborarea proiectului - Pregătirea și depunerea cererii de Finanțare - Contractarea proiectului - Organizarea licitațiilor - Monitorizare, evaluare, control - Auditul proiectului
DURATA PROIECTULUI	12 luni
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat extrem de important pentru viitorul comunei.

1. EXTINDEREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ în satele Milaș, Orosfaia, Comlod. 2. Extindere rețea de alimentare cu apă și apă uzată în satele Ghomeș și Hirean.	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
AXA PRIORITARĂ	Axa 3. "Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale".
MĂSURA	322. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor ca bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale.
DOMENIUL DE APLICABILITATE	Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază.
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
LOCALIZAREA PROIECTULUI	ROMÂNIA
REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL	Regiunea Nord-Vest Bistrita-Năsăud

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate; - Elaborarea proiectului; - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare; - Contractarea proiectului Organizarea licitațiilor;
DURATA PROIECTULUI	- 12 luni
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat ca fiind foarte important pentru dezvoltarea comunei.

LOCALITATEA	Milaș
OBIECTIVE	Introducerea apei potabile pe tot teritoriul comunei va duce la utilizarea eficientă a resurselor de apă pentru toți locuitorii.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Accesul locuitorilor din Orosfaia la infrastructura de bază; - Posibilitatea creării unui sistem de irigații care să ducă la ameliorarea efectelor secetei; - Diminuarea fenomenului de degradare a terenurilor datorită umidității reduse la nivelul solului; - Diminuarea riscului de îmbolnăvire, datorită aprovizionării cu apă din surse necorespunzătoare; - - Diminuarea posibilității de îmbolnăvire a copiilor preșcolari și elevilor; - Scăderea cheltuielilor cu spitalizarea și tratamentele pentru locuitorii satului Orosfaia; - Posibilitatea existenței unei surse de apă la debit ridicat în cazul producerii unui incendiu - limitarea pagubelor și a eventualelor victime; - Creșterea atractivității zonei pentru investitori; - Diminuarea costurilor pentru agenții economici care consumă apă; - Creșterea calității vieții și standardului de viață al locuitorilor.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- locuitorii comunei Milaș (satul Orosfaia); - potențialii investitori din comună; - turiștii care vin în zonă.

10. Aducțiune de gaz în satele aparținătoare Ghemeș, După-Deal.	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
AXA PRIORITARĂ	Axa 3. "Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale".
MĂSURA	322. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor ca bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale.
DOMENIUL DE APLICABILITATE	Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază.
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
LOCALIZAREA PROIECTULUI	ROMÂNIA
REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL LOCALITATEA	Regiunea Nord-Vest Bistrița-Năsăud Milaș

DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	Introducerea rețelei de alimentare cu gaz pe teritoriul celor două sate va duce la utilizarea eficientă a resurselor de gaz pentru toți locuitorii și o creștere a calității vieții acestora.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Accesul locuitorilor din comună la infrastructura de bază; - Creșterea calității vieții pentru locuitorii din comună; - Reducerea riscului de incendii din cauza manipulării necorespunzătoare a buteliilor; - Reducerea costurilor pentru agenții economici care utilizează gaz ca factor de producție; - Creșterea atractivității economice și turistice a zonei.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- Locuitorii comunei Milaș; - Agenții economici din comună; - Potențialii investitori din comună; - Turiștii care vin în zonă.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate; - Elaborarea proiectului; - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare; - Contractarea proiectului Organizarea licitațiilor Monitorizare, evaluare, control - Auditul proiectului.
DURATA PROIECTULUI	12 luni
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală și este
	considerat foarte important pentru dezvoltarea comunei.

3. EXTINDEREA REȚELEI DE CANALIZARE	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
AXA PRIORITARĂ	Axa 3. "îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale".
MĂSURA	322. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor ca bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale.
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
LOCALIZAREA PROIECTULUI	
ROMÂNIA	
REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL	Regiunea Nord-Vest Bistrita-Năsăud

LOCALITATEA	Milaș
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	Realizarea sistemului de canalizare va avea efecte pozitive în ceea ce privește dezvoltarea socio-economică a comunei. Proiectul va aduce reale beneficii comunității prin dezvoltarea unor activități în domeniul învățământului, economicului, culturii, turismului.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Accesul locuitorilor din comună la infrastructura de bază; - Diminuarea riscului de îmbolnăvire, datorită expunerii la apa menajeră; - Creșterea stării de sănătate generale a populației; - Diminuarea posibilității de îmbolnăvire a copiilor preșcolari și elevilor; - Scăderea cheltuielilor cu spitalizarea și tratamentele pentru locuitorii comunei; - Protecția mediului; - Creșterea atractivității zonei pentru investitori; - Diminuarea costurilor pentru agenții economici care consumă apă; - Creșterea calității vieții și standardului de viață al locuitorilor din comună.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- locuitorii comunei Milaș; - agenții economici din comună; - potențialii investitori din comună; - turiștii care vin în zonă.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate; - Elaborarea proiectului; - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;

	- Contractarea proiectului; - Organizarea licitațiilor; - Monitorizare, evaluare, control; - Auditul proiectului.
DURATA PROIECTULUI	1 an
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat foarte important pentru dezvoltarea comunei.

OBIECTIVE	Aplicarea acestui proiect va duce la îmbunătățirea infrastructurii de mediu și la menținerea unui program de reducere a infiltrației apelor uzate din canalizare. De asemenea se realizează varianta de epurare a apelor menajere tip BIOSYSTEM care realizează reintegrarea în mediul înconjurător a apelor curate, rezultate în urma unui tratament enzimatic.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Accesul locuitorilor din comună la infrastructura de bază; - Diminuarea riscului de îmbolnăvire, datorită aprovizionării cu apă din surse necorespunzătoare; - Creșterea stării de sănătate generale a populației; - Diminuarea posibilității de îmbolnăvire a copiilor preșcolari și elevilor; - Scăderea cheltuielilor cu spitalizarea și tratamentele pentru locuitorii comunei; - Protecția mediului; - Creșterea atractivității zonei pentru investitori; - Diminuarea costurilor pentru agenții economici care consumă apă; - Creșterea calității vieții și standardului de viață al locuitorilor din comună.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- Locuitorii comunei Milaș; - Potențialii investitori din comună; - Turiștii care vin în zonă.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate; - Elaborarea proiectului; - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare;

	- Contractarea proiectului ; - Organizarea licitațiilor; - Monitorizare, evaluare, control; - Auditul proiectului.
DURATA PROIECTULUI	1 an.
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat foarte important pentru dezvoltarea comunei.

DOTAREA ȘI MODERNIZAREA ȘCOLILOR ȘI GRĂDINIȚELOR/ 14. Acesare fonduri europene in vederea implementarii unui proiect After-school	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Fond European pentru Dezvoltare Rurală
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Fondul European pentru Dezvoltare Rurală
AXA PRIORITARĂ	Axa 3. "îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale".
MĂSURA	322. Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor ca bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale.
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
LOCALIZAREA PROIECTULUI	
ROMÂNIA	
REGIUNEA DE DEZVOLTARE JUDEȚUL	Regiunea Nord-Vest Bistrita-Năsăud

LOCALITATEA	Milaș
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	- Reabilitarea și modernizarea clădirilor; - Reabilitarea termică a clădirilor; - Dotarea școlilor și grădinițelor cu mobilier, echipamente didactice, echipamente IT și materiale specifice pentru documentare.
REZULTATELE OBȚINUTE	- Creșterea confortului copiilor și elevilor în cadrul procesului didactic; - Creșterea confortului la locul de muncă pentru cadrele didactice; - Îmbunătățirea calității procesului didactic și a învățământului; - Ușurarea procesului de învățare pentru elevi; - Diminuarea riscului de îmbolnăvire sau accidentare a copiilor și elevilor în timpul activităților didactice
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- Preșcolarii comunei Milaș; - Elevii școlilor din comună.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate; - Elaborarea proiectului Pregătirea și depunerea cererii de finanțare; - Contractarea proiectului ; - Organizarea licitațiilor ; - Monitorizare, evaluare, control; - Auditul proiectului.
DURATA PROIECTULUI	- 12 luni
	Proiectul este propus ca obiectiv în
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII	Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat extrem de important pentru dezvoltarea comunei.

REZULTATELE OBȚINUTE	- dezvoltarea activității asociației sportive din comună; elevii școlilor din localitate vor avea la dispoziție un teren de sport propice desfășurării orelor de sport; - elevii care participă la competiții sportive se vor putea antrena în condiții corespunzătoare, aspect ce le oferă egalitate de șanse cu alți competitori; - echipa de fotbal Vulturul participă la turnee pe plan local; - aceleași beneficii se vor manifesta și pentru sportivii seniori, care vor avea la dispoziție facilități de antrenament și joc similare cu competitorii lor.
POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	- tinerii comunei Milaș; - locuitorii comunei Milaș.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	- Realizarea studiului de fezabilitate - Elaborarea proiectului - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare - Contractarea proiectului - Organizarea licitațiilor - Monitorizare, evaluare, control - Auditul proiectului
DURATA PROIECTULUI	- 8 luni
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat extrem de important pentru dezvoltarea comunei.

8. Crearea unor terenuri de sport, venind în sprijinul tinerilor.	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Buget Local Bugetul de stat
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Bugetul de stat
PROGRAMUL GUVERNAMENTAL	Programul de dezvoltare a infrastructurii unor baze sportive din spațiul rural
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Guvernul României
LOCALIZAREA PROIECTULUI	
ROMÂNIA	
REGIUNEA PROIECTULUI JUDEȚUL LOCALITATEA	Regiunea Nord-Vest Bistrița-Năsăud Milaș
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	Derularea acestui proiect permite promovarea echipei de fotbal a comunei și poate promova tinerii talentați în acest sport.

15. Reabilitarea si punerea în valoare a monumentelor istorice si zonelor de protecție ale acestora.	
MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Buget Local Bugetul de stat
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Bugetul de stat
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Culturii și Cultelor
LOCALIZAREA PROIECTULUI	
ROMÂNIA	
REGIUNEA PROIECTULUI JUDEȚUL LOCALITATEA	Regiunea Nord-Vest Bistrița-Năsăud Milaș
DESCRIEREA PROIECTULUI	
OBIECTIVE	- creșterea atractivității turistice a zonei; - creșterea nivelului spiritual al locuitorilor comunei.
REZULTATELE OBȚINUTE	Locuitorii comunei vor avea la dispoziție lăcașe de cult corespunzătoare, fără a fi nevoiți să se deplaseze în alte sate sau comune.

POTENȚIALII BENEFICIARI AI PROIECTULUI/ GRUPUL ȚINTĂ	-	- locuitorii comunei Milaș; - turiștii care vin în zonă; -potențialii investitori.
ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI	-	- Realizarea studiului de fezabilitate Elaborarea proiectului; - Pregătirea și depunerea cererii de finanțare; - Contractarea proiectului; - Organizarea licitațiilor; - Monitorizare, evaluare, control; -Auditul proiectului
DURATA PROIECTULUI	-	- 12 luni
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI		Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat extrem de important pentru dezvoltarea comunei.

	- Pregătirea și depunerea cererii de finanțare; - Contractarea proiectului; - Organizarea licitațiilor; - Monitorizare, evaluare, control; - Auditul proiectului.
DURATA PROIECTULUI	- 12 luni.
JUSTIFICAREA NECESITĂȚII IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI	Proiectul este propus ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locală. Proiectul este considerat extrem de important pentru dezvoltarea comunei.

**ACHIZIȚIE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE PENTRU ÎNTREȚINEREA
DRUMURILOR. 13. Dotarea și sprijinirea compartimentelor pentru Situații de Urgență de pe
raza comunei (pompieri, ISU)**

MANAGERUL DE PROIECT/SOLICITANT	Consiliul Local
SURSA DE FINANȚARE	Bugetul Local Guvernul României
ASISTENȚĂ FINANCIARĂ NERAMBURSABILĂ	Guvernul României
FONDUL EUROPEAN	
AXA PRIORITARĂ	
MĂSURA	
AUTORITATEA DE MANAGEMENT	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
ORGANISM INTERMEDIAR	Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
LOCALIZAREA PROIECTULUI	
ROMÂNIA	

- 5.Modernizare și dotare Dispensar uman din satul Milaș
- 6.Extinderea și modernizarea iluminatului public în toate satele.
7. Măsuri de ajutorare a persoanelor vârstnice și cu dizabilități.
9. Măsuri de ajutorare a tinerilor fermieri.
11. Asigurarea unor locuri de muncă prin sprijinirea unor agenți economici care vor să investească pe raza comunei pentru deschiderea unor microintreprinderi.
12. Sprijinirea agricultorilor prin ajutorarea unor intreprinzători pentru construirea unor centre zonale de colectare a cerealelor, legumelor și fructelor.

COMITETUL LOCAL DE COORDONARE:

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A FOST ELABORATA IMPREUNĂ CU:

Gabor Iosif, Primar al Comunei Milaș

SC GRAND CORA BISTRITA.